LAHOLMS TIDNING

N:R 72. ÅRG. 31 | Ansvarig utgivare J. B. Bengtsson | TISDAGEN DEN 27 MARS 1962 | Laholms Tidnings Tryckeri, Laholm | Lösnummer 30 öre

Motståndet mot Hallandsfusionen hårdnade
Mejeriet i Våxtorp bibehålles än några år

Våxtorp kommer att behålla sitt mejeri — åtminst one några år framåt. Detta blev resultatet av gårdagens årsstämma där fusionen med Ha llandsmejerier blev grundligt diskuterad. Vid den följa nde voteringen blev resultatet a tt fusionen bifölls med 84 röster mot 71 och 2 blanka me n då det erfordrades två tredje dels majoritet räckte detta inte. Vid förra extrastämman u ttalade sig 91 för och 58 mot f usionen samt 4 blanka varför sålunda motståndet mot fusionen hårdnat rätt avsevär t. Man får dock hoppas att beslutet inte — i likhet me d Veinge och Knäred — kom mer att medföra komplikationer i form av utträdesansökn ingar.

Stämman, som var besökt av drygt 130 medlemmar, öppnades av ordföranden Erik Larsson, Vallängen, som gladde sig åt att den var så välbesökt. Men så var det också den viktigaste i föreningens över 60-åriga verksamhet — det gällde om man skulle behålla sitt mejeri eller inte. Han framhöll, att mejeriet var i prima skick och skulle kunna köras ytterligare några år.

ÖKAD MJÖLKMÄNGD

Till ordförande för stämman valdes Erik Larsson med Hugo Braun, Vältevred som vice ordf. Sven Nilsson som sekr. och Tuve Persson som v. sekr. Styrelseberättelsen föredrogs. Av densamma framgick, att årsinvägningen ökat från 5.333.734 kg till 5.674.304 kg eller i runt tal 340.000 kg. Medelfetthalten har legat på 4 proc. Antalet medlemmar var 284, en ökning med 5. Mjölkpriset fritt mejeriet har utgjort 43,15 öre/kg. Det totala försäljningsvärdet för föreningens produkter jämte till medlemmar förmedlade varor har utgjort 2.009.366 kr.

Kostnader och intäkter har balanserat på 2.639.811 kr med en vinst på 1.260 kr, som överfördes till reservfonden. Till-

(Forts. å nästa sid.)

Ollonborrkrig på Hallandsås skall utföras med helikopter

Ollonborrarna har, särskilt på Hallandsås, ställt till med mycket stora skador och instundande vår beräknas bli ett stort svärmningår. Sedan flera år har Hallands läns hushållningssällskap planerat en stor "flygoffensiv" mot de svärmande ollonborrarna a tt sättas in i vår och för den skull har man begärt ett an slag av jordbruksministern på 175.0 0 kr. Det är tänkt att "kriget" skall föras med helikopter.

En arbetsgrupp har uppgjort förslag till flygbekämpningsåtgärder mot svärmande ollonborrar våren 1962, varvid förutsättes att samtliga markägare kommer att beröras lämnar sitt medgivande. Risken för skador genom bekämpningsmedlen bedömer arbetsgruppen som ringa.

Hushållningssällskapet förutsätter emellertid, att staten ansvarar för skador som ev. kan uppkomma. Bekämpningsarbetet synes i största möjliga utsträckning böra utföras med helikopter, då skador därigenom lättare kan undvikas.

Sällskapet medger, att de angivna kostnaderna om 175.000 kr kan synas höga men erinrar om att uppkomna skador genom ollonborrlarver endast under

(Forts. å sid. 3)

Linverkschefen blev medaljerad

Kungliga Patriotiska Sällskapets stora guldmedalj fick på måndagen direktör Gustav Svensson på Linberedningsverket i Laholm mottaga för lång och trogen tjänst. Godsägare Gregor Bendz, Vallberga överlämnade den vid Hallands Linodlareförenings styrelsesammanträde. Direktör Gustav Svensson lämnar i och med månadens utgång sin befattning som verkställande direktör i Linberedningsverket på grund av uppnådd pensionsålder. Den avgående direktören hyllades med flera tal.

Årsmöte för Laholmsortens Lastbilscentral

Laholmsortens Lastbilscentral höll på lördagen årsstämma på Stadshotellet i Laholm under ordförandeskap av ombudsman Per Carlsson, Halmstad. Av årsredovisningen 1961 framgick bl. a. att antalet medlemmar uppgår till 43, som har sammanlagt 64 lastbilar. Under året har 164.947 ton gods transporterats. Till styrelseledamöter för 2 år nyvaldes Verner Persson, Lilla Tjärby, och Erland Pettersson, Veinge, efter Ivan Jönsson, Ränneslöv, och Sven Gunnar Nilsson, Hasslöv, som hade undanbett sig. Kvarstående i styrelsen: Karl Henningsson, Allared, Veinge, Viggo Gottfridsson, Ys-

(Forts. å nästa sid.)

"Rep-gubbarna" i full aktion

Överste Nils Juhlin vid Hallands regemente informerar vårens repgubbar om deras uppgifter i ett eventuellt krig.

Vårens "repgubbar", som i en mobiliseringsövning ryckt in i slutet av förra veckan, är nu utplacerade på sina resp förläggningsplatser "någonstans i Halland" och är vid det här laget helt avciviliserade och inrangerade i det militära. "Gubbar" är väl felaktigt att kalla dem — de flesta är ungdomar på några och tjugo år som gjorde sin värnplikt för bara några år sedan.

På måndagen gjorde överste Nils Juhlin en rundtur till de olika förläggningarna och bekantade sig närmare med befäl och mannar. Det betyder en hel del där i vår demokratiska armé, att kontakten uppifrån och ner är god likaväl som kamratskapet mannarna emellan. Och det betyder också en hel del att de inkallade vet varför de är inkallade.

Överste Juhlin samlade truppen och gav en populär översikt av en del spörsmål som det kan vara bra för de inkallade att veta. Översten betonade kamratskapets betydelse för trivseln och gott resultat. Han tryckte på att befälet liksom de inkallade i stor utsträckning har inkallats från sina civila plikter. Han gav en resumé av vårt militärpolitiskt utsatta läge i skärningen mellan öst och väst, han betonade att vårt försvar uteslutande är inriktat på att försvara svensk mark och svensk frihet.

— Vi vill inte krig, vi är i fredstid alliansfria och i ett eventuellt krig neutrala, men det är inte säkert om vid ett krig, som vi alla hoppas inte kommer, får vår neutralitet respekterad. Därför har vi ett försvar som alla de demokratiska partierna är ense om att hålla högt både kvantitativt och kvalitativt. Så högt som våra ekonomiska resurser tillåter. Det är möjligt att det var respekten för vår försvarsmakt som gjorde att vi under förra kriget undslapp att dela Danmarks och Norges öden.

Överste Juhlin inspekterade förläggningar och anordningar. Han beklagade att man av utrymmesskäl inte kunde ta emot de inkallade i regementets nyrestaurerade lokaler men han uttryckte en förhoppning att det skulle ordna upp sig tillfredsställande i alla fall.

Och så är repetitionerna i full gång några veckor framåt.

Rekordkossa med 398 kg smörfett säljs i Kävlinge

En kossa, som producerar 398 kg smörfett per år tillhör sällsyntheterna till och med i det feta Skåne men det finns faktiskt sådana och i morgon skall hon och många "syskon och släktingar" gå under klubban vid Scans livdjursauktion i Kävlinge. Var säker på att det blir många om budet, men så är det ej heller varje dag, som man har tillfälle att bjuda på sådana kossor.

Säljare är lantbrukaren Oscar B. Persson på Svarte Hjerup, Uppåkra i närheten av Lund, för övrigt fader till landsfiskal Thore Persson i Laholm, och orsaken är att han skall slå sig till ro medan en son övertar gården. Besättningen är en av

(Forts. å nästa sid.)

Finns Ni inte med så skäms

På alla offentliga lokaler liksom i ett flertal affärer i Ryd hänger listor med namn på de hundägare som betalat skatten för sina jyckar. Distributionen av listorna har skötts genom kommunalkontoret och syftet är att man hoppas att på detta sätt få alla hundägare som underlåtit att betala skatt att skämmas och fullgöra sin skyldighet. Ett slags svartlistning med andra ord.

Sensation i LT:s damcup
Edenberga slog Genevad 2

Edenbergas debuterande damlag i LT-dam-cupen i bordtennis gjorde på måndagen sensation genom att i en mycket jämn och spännande match besegra de mera meriterade Genevad 2 med siffrorna 5—4.

Resultat: (Genevads spelare står först).

Wiveca Danielsson — Maj-Lotten Tagesson 16—21, 22—20, 12—21.
Bodil Karlsson — Inger Johlin 21—16, 21—17.
Ulla Tönnors — Eva Åkesson 17—21, 6—21.
Bodil Karlsson — M-L Tagesson 21—15, 21—12.
Wiveca Danielsson — E. Åkesson 19—21, 9—21.
Ulla Tönnfors — I. Johlin 22—20, 21—15.
B. Karlsson — E. Åkesson 24—22, 22—20.
U. Tönnfors — M-L Tagesson 21—16, 16—21, 19—21.
W. Danielsson — I. Johlin 21—18, 17—21, 15—21.

Kuppen i Laholm nu löst
Två ynglingar har erkänt

Två ynglingar från Skåne erkände på måndagen att de förövat kassaskåpskuppen mot Lantmannaföreningen i Laholm, där 42.000 kronor i sedlar stals och en bankbok innehållande 22.800 kronor.

Genom ett intimt samarbete mellan polisen i Höks distrikt och kriminalpolisen i Hälsingborg och Malmö kunde tjuvarna redan efter såpass kort tid fällas. Kuppen iscensattes som bekant natten till fredagen i förra veckan. Ynglingarna greps och efter långa förhör på måndagen i Laholm kom erkännandet. Åtskilliga tusen kronor av de tillgripna har anträffats. Förhören med ynglingarna fortsätter. Häktningsframställning mot de båda anhållna kommer att inges i dag eller i morgon.

Omläggningen av elnätet i Veinge är nu avslutat

Veinge elektriska andelsförening höll på måndagen årsstämma på Veinge Hotell under ordförandeskap av lantbrukare Axel Månsson, Orreberg.

Av årsredovisningen för 1961 framgick bl. a., att föreningen har inköpt 2.529.240 kWh elström, vilket innebär en fördubbling på de senaste tio åren. Till 584 medlemmar har under året sålts 2.105.924 kWh. Strömförlusterna är oföränd-

(Forts. å nästa sid.)

Hembygdsgården i Våxtorp tas i bruk till hösten

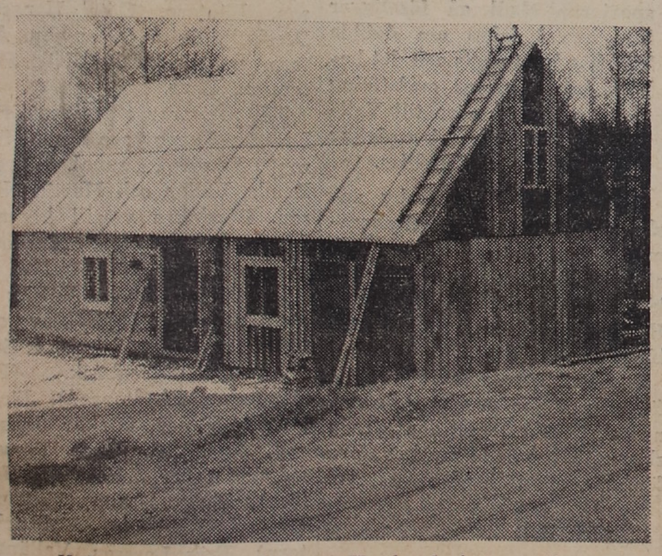

Under provisoriskt tak är nu Hembygdsgården i Våxtorp.

Hembygdsgården i Våxtorp börjar allt mer att ta form och nu har det kommit tak på. Det riktiga taket är ännu inte på plats, utan man har nöjt sig med masonitskivor tills vidare.

Senare är det meningen att halm skall täcka takstolarna. Huset kommer från Sjöhult och ursprungligen trodde man, att det skulle gå att uppföra det helt och hållet i sitt gamla skick. Så blev emellertid inte fallet då det visade sig att en del material var av alldeles för dålig beskaffenhet. Loftbräderna har man varit tvungna att göra nya, då de gamla var mycket illa åtgångna av tidens tand. Likaså brädvirket emellan väggarna. Golvbräderna gick heller inte att använda. Närmast förestående är uppmurandet av murstocken. När huset kan beräknas vara invigningsklart är svårt att säga, men halmen är ju inte färdig förrän fram i höst. Det har förresten skämtats här i Våxtorp, meddelar Hilmer Swänsson, att man var tvungen att så råg för att få den halm som behövs för att täcka taket. Snickaren Erik Nilsson Lyckebo Våxtorp och byggnadssnickaren Malte Lindbom, Våxtorp arbetar för fullt för att få bygget färdigt.

Sedan vill det till att försöka få tag i gamla saker från bygden att möblera med och fylla stugan med. Ännu så länge finns det inget men det kommer väl vad tiden lider. Planer finns på att försöka få dit några byggnader till, så att det så småningom blir en hel gård. Det är ju ont om plats, men det skall säkert gå.

Brandchefen i Laholm:

Koloxiden är ett smygande gift verkar snabbt och skoningslöst

Koloxiden är en smygande och förrädisk gas, som slår till snabbt och smärtfritt. Absolut luktfri och färglös är den nästan omöjlig att märka. Det händer ofta olyckor just med koloxiden, och det kan vara på sin plats med en allvarlig varning, konstaterar brandchef Nils Fehne, Laholm, på LT:s förfrågan.

Koloxiden bildas när en atom kol och en atom väte förenas (CO). Det är en märklig förening såtillvida att det är den enda där kol ingår som tvåvärdigt. Det hela bildas när kol förbrännes genom otillräcklig syretillgång genom reduktion av koldioxid (CO_2) med glödande kol, eller då kol verkar reducerande på vissa metalloxider och vattenånga. Koloxiden brinner med svagt blå,

(Forts. å nästa sid.)

Timsfors får Folkets Hus för 250.000 kr

Folkets-Husföreningen i Timsfors höll i lördags årsmöte, och i samband därmed visade Folke Svensson upp bantade ritningar till Folkets Hus. Det nya förslaget är kostnadsbe-

(Forts. å sid. 3)

Båstad lånar 1 milj. kr. Ny brandstation beviljad

Kommunalfullmäktige i Bås tads köping hade i går sammanträde i Båstadsgården under ordförandeskap av kamrer Emil Hofbard. Fullmäktige beslöt att upptaga ett av kungliga statskontoret erbjudet amorteringslån på en miljon kronor att användas för lednings- och avlopps- samt reningsverksbygge. Dessutom beslöts upptaga ett 25-årigt amorteringslån på 240,000 kr för uppförandet av ny brandstation. Kungl. maj:ts tillstånd hade erhållits den 1 januari 1962.

58.500 TILL POLISHUSET.

Kommunalfullmäktige beslöt att låta utföra omändrings- och tillbyggnad av poliskontoret enligt ett av stadsarkitekt A. Lidström uppfrättat förslag. Till entreprenör för byggnadsarbetet antogs Höjmans Byggnadsbolag för ett pris av 36,000 kr. För de sanitära installationerna antogs Båstads Rörledningsfirma till ett pris av 7,770 kr samt anslogs 14,150 kr till bl. a. målningsarbete m. m. Tillsammans uppgick kostnaden till 58,500 kr.

Laholms nya omformarestation klar

Något i skymundan bakom Asklunds Trävarulager och Laholms Idrottsplats har Laholms stad byggt en ny omformarestation för att ta emot 20.000 voltsström direkt från Sydkraft. Det är en trevlig byggnad med raka, fina linjer som syns här ovan med linverkets frösilo i bakgrunden. Själva byggnaden är klar men installationen av apparaturen torde dröja och först till sommaren kan det hela sättas igång.

Lysning

ALVAR NILSSON
CARLA HUGOSSON
Hallandsås Vittsjö

All uppvaktning

på min högtidsdag, av släkt och vänner, undanbedes vänligt men bestämt.

Hilding Persson
Laholm

All uppvaktning

på min 70-årsdag undanbedes.

Gerda Andersson
Edenberga

All uppvaktning

på min födelsedag undanbedes vänligt.

Sedie Carlsson
Kärr.

Till det för Laholms stad förda handelsregistret har anmälts att den av fru Ingeborg Frummerin-Sandy under firma Frummerins Dam- och Herrekipering, Ingeborg Frummerin, idkade handelsrörelsen upphört och att Erik Georg Sigvard Simonsson och Ellen Maria Simonsson, Borås, ämnar härstädes i bolag idka detaljaffär i trikå och konfektion under firma **Frummerins Eftr. Georg Simonsson och Ellen Simonsson** med postadress Östertullsgatan 6, Laholm.

Laholm den 26 mars 1962.
Kommunalborgmästaren.

Husmödrar

med barn i skolåldern och husmödrar med barn under skolåldern, beredes kostnadsfri semestervistelse å Kronolund.

Anmälan som är bindande göres senast den 12 april till fru Gullan Nilsson Tel. 20086 Laholm.

Skottorps Rödakors krets.

Knäred

Föreläsningen den 30 mars är inställd på grund av sjukdom.

Hasslöv

Årsstämma med Hasslövs Brandförsäkringsbolag hålles hemma hos undertecknad fred. 30 mars 1962 kl. 14.00

Flintarp i mars 1962.
Ernst Persson.

LIONS

Missa inte chansen att se
Laholmsrevyn
Vi kommer igen
★
SJÄTTE GÅNGEN
fredag 30/3 kl. 20
på Teatersalongen
Biljetter fr. o. m. idag i Lindgrens Bokhandel.
Endast ett fåtal platser finns kvar till onsdag!
Beställda biljetter måste avhämtas senast kl. 19.45 i Teatersalongens kassa.

Gynna LT:s annonsörer

ANNONSER efter kl. 18.00 Tel. 10730

Laholms Tidning
Smedjegatan 2, Laholm.
Dagligt nyhets- o. annonsorgan för Laholms stad och södra Halland, Markaryd samt angränsande delar av sydvästra Småland och nordvästra Skåne.

Redaktör:
Arvid Andersson
Annonschef:
Brita Magnusson

Redaktionen	10300
Kassakontoret	11241
Annonskontoret	11241
Prenumerationskontoret	11241
Annonser och meddelande efter kl. 18	10730

Vardagar 06.30—18.00
Lördagar 06.30—12.00
Övriga tider tel. 10730, 11241, 11240.
Postgiro 17 57 58.

AHLA SLU

30 år

När alla medlemmar under avdelningens tid jubilerar då i LAGAGÅRDEN den 7 april kl. 18.30 vi superar

Ett spelande gäng — svarar för vår refräng.

Ni börsen dock medtaga bör
annars blir vår kassör ej på humör.

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

Anmälan om deltagande senast den 2 april per tel. 60010, 19064, eller 25190 efter kl. 18.00.

Välkomna.

Styrelsen.

Å Scans livdjursauktion

i Kävlinge i morgon kl. 12 försäljer Oscar B. Persson, Svarte Hjerup, Uppåkra, sin förstklassiga låglandsbesättning bestående av 20 mjölkkor och 20 ungdjur.

SOCKERBETSODLING 1962

De, som under år 1962 önskar odla sockerbetor erinras om, att tiden för teckning av odlingskontrakt utgår onsdagen den 28 mars. Efter eventuell kvotering kommer meddelande om definitivt tilldelad areal för året att lämnas snarast möjligt av resp. sockerbruk. Utlämning av frö kommer att verkställas vid tidpunkt och plats, som senare meddelas genom annonser i pressen.

Svenska Sockerfabriks Aktiebolaget.

Önskas köpa

AB C. M. Carlssons Eftr. Skrotaffär
Artur Johansson
önskar köpa **SKROT** och **METALL** till dagspriser.
RÖR, BALK, RÄLS och **SMIDESJÄRN** säljes.
Halmstad tel. 035/13292, Laholm tel. 70035

Lediga platser

PLATSEN SOM

BITRÄDANDE OMBUDSMAN

inom Hallands Läns förbund av RLF förklaras till ansökan ledig.

Sökande bör besitta mer iterande kunskaper om jordbrukets fackliga och ekonomiska föreningsrörelse samt god framställningsförmåga i tal och skrift. Expeditionsvana ger företräde vid jämnställdhet i övrigt.

Tillträde önskvärt den 1 juli eller tidigare. Lön efter överenskommelse. Ansökan jämte betyg och referenser samt uppgift om löneanspråk och möjlig tillträdelsedag skall vara Länsförbundet, Box 15, Falkenberg tillhanda senast den 23 april 1962.

Ord. vårdbiträdestjänst

vid Ränneslövs Ålderdomshem är till ansökan ledig omkring den 15 april, samt en **semestervikarie** anställes under sommarmånaderna. Lön enligt avtal.

Ansökningar jämte betygsavskrifter skall före den 7 april ställas till Ränneslövs Socialnämnd, Vallberga Tel. 23044.

Till salu

3.500 kg.

foderbetor

ev. byte mot hälsokontrollerad gylta.

Tel. 22205 Laholm.

Ko

till salu, kalvningstid den 19/4, 3:dje kalv.

Tel. 55 Norra Össjö.

RADIORUTAN

TISDAG
Program 1:
19.50 Fråga vad du vill; Sonja Stjernquist intervjuar.
20.30 Våren till mötes med Nils Linnman.

Program 2:
19.05 Teaterns dag. Högtidlighållande av den första "World theatre day".

NÅGRA TIPS I TV-RUTAN

TISDAG
21.35 Teaterfilm, bilder från Stockholms Stadsteater.

LAHOLM

SKOLMÅLTIDERNA I LAHOLM

Tisdag: Stekt strömmning
Onsdag: Grönsaksgryta
Torsdag: Kålpudding
Fredag: Pannkakor

Laholm framåt i sport 62.

Laholm har gjort en markant framryckning i sport 62, och efter februariperiodens utgång ligger staden som nia i sin grupp med 1.137,2 poäng. Närmast ligger Stora Kil på 1.554,3 poäng. Sammanlagda placeringen för Laholm är 48:e plats.

Sätt in pengarna i LAHOLMS SPARBANK

5¼ % på 12 mån. räkning
5 % på 6 mån. räkning
4¾ på vanlig sparräkning

Laholmsrevyn ges för sjätte gången.

Biljetterna till Lion-revyns femte föreställning i morgon kväll fick en strykande åtgång, och på måndagseftermiddagen fanns endast ett fåtal platser kvar.

Redan på fredag kommer revyn igen för sjätte gången, och biljetterna till denna föreställning släpps i dag ut i förköp i Lindgrens Bokhandel. Skall den sjätte gången också bli den sista? Det är publiken, som ger svar på den frågan. Revyn har blivit mycket väl mottagen, och hittills har i runt tal 1.500 personer köpt biljetter till den.

Monia Sihlberg, som gästspelade med i revyns första föreställningar, har måst återvända till Stockholm, men Paul Eriksson har remplacerat henne på scen, där han gör polis Paulus Bergström i laholmsk tappning.

Beträffande biljetter m. m. se annons!

Glasögon
Moderna bågar
Bra glas
Optiker
TORE NILSON
Storgatan, Laholm

Rädda Barnen, Laholm.

Samling å Hästtorget i morgon, onsdag, kl. 13.30.

Inlämna Edra KLÄDER
för **KEMISK TVÄTT**
till oss.
Även **FÄRGNING** utföres.
FIRMA AXEL BROMS
Tel. 10065 Laholm.

Laholms domareklubb

hade på måndagen i Medborgarhuset i Laholm en regeltolkningsafton med god anslutning av både nya och gamla domare. Kursen leddes av instruktör Olle Frisberg, Halmstad.

Halmstadsnoteringen på matpotatis den 26/3 1962.

Producentpris fritt gården i köparens säckar, SMAK prima, Bintje och King Edward 45:—, Ordinär 39:—. Övriga sorter SMAK 33:—, Ordinär 29:— per 100 kg.

Brandchefen . . .

(Forts. från föreg. sida).

nästan osynlig låga och förvandlas då till koldioxid genom att syre upptas. Gasen är farlig för människor därför att blodfärgämnet hemoglobin (=färgsubstansen i de röda blodkropparna) gärna upptar koloxiden och därigenom övergår till koloxidhemoglobin, som är helt otjänligt för syretransport. Detta förklarar gasens giftighet. I och med att den är helt smak-, färg- och luktlös märker de som råkar ut för den inget förrän det är försent, om ens då.

Vad beror då det hela på, att koloxid förekommer i hemmen? Teoretiskt sett skulle det ju vara ganska lätt att med lite omtanke kunna undvika förekomsten av koloxiden. Dåliga skorstenar, förklarar brandchefen, är en av de vanligaste orsakerna till att folk råkar ut för förgiftningen. Även spisar och kaminer (både ved o. oljedito) samt cigarrettrökning kan vara orsak härtill. När det gäller skorstenarna kan det lätt uppstå en spricka i murstocken. Speciellt gäller det sommarstugor, som står oeldade en större period av året. Därför rekommenderar jag att vederbörande låter skorstensfejaren med jämna mellanrum kontrollera skorstenens beskaffenhet. En öppen spis är ofta orsaken till koloxidförgiftning. Detta beror i allmänhet på att man är för kvick med att stänga spjället. Det kan vara nog så frestande, när det bara är glöd kvar och man tänker att det slocknar snart. Men så fort inget syre strömmar till, börjar glöden uppta det syre som finns i rummet, och snart börjar koloxiden bildas. Även en oljekamin kan bli orsak till förgiftning, om den inte sköts på rätt sätt. Dock skall tilläggas, att alla kaminer numera måste godkännas av sprängämnesinspektionen, innan de får släppas ut i marknaden.

Framför allt gäller det att inte råka ut för panik, om man händelsevis skulle märka koloxidförgiftningen. Den kan nämligen ge sig till känna genom svimningssymtomer, och då gäller det att försöka komma ner på golvet och krypande försöka ta sig ut ur rummet. Luften och gasen stiger som bekant uppåt, och den friskaste och syrerikaste luften finns således nere vid golvet.

Att röka i sängen kan vara mycket farligt. Sådana olyckor som brand på grund av sängrökning brukar ofta inträffa i veckosluten. Det kan vara så, att folk har varit ute och festat, och så vill man ha ett bloss, innan man somnar. Typiskt vid sådana bränder är, att det är mycket litet det i själva verket brinner, men det bildas en ofantlig rökmassa, vilken upptar allt syre, som finns i rummet, och därmed bildas koloxiden igen. Likadant är det med bilar och stängda garage. Stänger man dörrarna och startar motorn upptar denna syre för förbränningen och koloxiden bildas, i det här fallet mycket fort.

Framför allt gäller den regeln för att motverka sådana här olyckor, att man handskas med elden med omdöme och aldrig tar några risker. Se över all eldningsutrustning med jämna mellanrum, det lönar sig i längden. Se bara på oljeaggregaten till exempel. Många skulle kunna spara mellan 25—40 proc. av eldningskostnaderna, om de skötte utrustningen riktigt. Utgångsvärmen vid kaminröret, där spjället sitter, är ofta på tok för hög, omkring 300 grader C. Vid normala fall skall det vara 125 grader C. Det är med andra ord att elda för kråkorna. En skorstensfejare har instrument för både mätning och justering, och han ställer lätt in pannan rätt. Även ett oljeaggregat skall ha sin skötsel för att det skall vara 100-proc. riskfritt. En fackman bör se över det minst två gånger per år. Vidare bör vi i dessa vårtider varna för all luntning, som brukar sätta igång vid denna tid.

Ungdomar är ofta tanklösa och föräldrarna bör varna och se till sina telningar. Det är nämligen de som får stå för event. kostnader, som uppstår i samband med luntningen. Små orsaker kan som bekant få stora verkningar, slutar brandchefen Nils Fehne i Laholm.

Jimmy.

Omläggningen . . .

(Forts. från föreg. sida).

rade — 16 procent. Utöver sedvanliga reparations- och underhållsarbeten har under året företagits omläggning av spänningen från 127/220 volt till 220/380 inom Veinge stations samhälle, och därmed har den sedan flera år pågående förstärkningen och spänningsomläggningen av nätet inom föreningens koncessionsområde avslutats. Samtliga gamla transformatorer är nu utbytta mot nya med högre effekt. Föreningens fastigheter är taxerade till 125,000 kr. Balansräkningen slutar på 348,394 kr och vinst- och förlusträkningen på 286,613 kr. Årets vinst överfördes till reservfonden, som därmed uppgår till cirka 13,000 kr.

Till styrelseledamöter för 2 år omvaldes Axel Månsson, Orreberg, Gustav Johansson, Bölarp, och Åke Larsson, Skogaby. Kvarstående: Ragnar Johansson, Veinge, och Yngve Jönsson, Kristineberg. Till revisorer återvaldes Fritjof Johansson, Skogaby, och Arne Jacobsson, Sönnergård, samt Lantbruksförbundets Revisionsbyrå AB, som också skall utföra siffergranskningen.

Rekordkossa . . .

(Forts. från föreg. sida).

Skånes finaste av SLB-ras och består av 20 mjölkkor och 20 ungdjur, därav två tjurar.

I besättningen ingår kor som erhållit hederspriser på Björnstorps och Torupsutställningarna, alla kor äro införda i riks- eller grundstambok och ungdjuren därtill berättigade. Inga hondjur har inköpts på de sista trettio åren. Medeltal de sista fem åren 19,91 kor 6159×4,2=261, medeltal 1960—61: 21,95 kor 6521×4,3=282.

Årsmöte . . .

(Forts. från föreg. sida).

by, och Sune Nilsson, Skummeslövsstrand. Till styrelsesuppleant för 2 år omvaldes Harry Nordqvist, Ö. Karup, och till revisor för 2 år nyvaldes Gunnar Olofsson, Skottorp, efter Karl E. Svensson, Laholm, som avsagt sig återval.

Årsstämman beslöt en stadgeändring, som innebär, att insatskapitalet skall höjas med 2.700 kr till 3.000 kr per bil, Detta beslut skall konfirmeras på en extra föreningsstämma.

Efter förhandlingarna följde gångar och skulder balanserade på 405.262 kr. Ansvarsfrihet beviljades.

FUSION

Därmed var man kvickt framme vid dagens stora diskussion om fusionen där Hallandsmejerier representerades av ordf Arvid Andersson, Bergagård, Heberg, mejeriingenjör Bengt Sahlquist och organisatör Karl Pettersson, Göteborg och Halmstadsortens mejeriförening av Richard Bengtsson, Ränneslöv.

Ingenjör Sahlquist inledde med att berätta, att man i Falkenberg köpt tomt om 155.000 kvm för 1 kr pr kvm och att man fått synnerligen förmånliga villkor betr. vatten och avlopp. Att mejeriet där skulle komma att kosta 20 miljoner dementerade han bestämt — möjligen 10 à 12 milj. Först hade man tänkt sig en smörcentral men gått ifrån detta och i stället gått in för ystning och torrmjölkstillverkning.

Grädden i Falkenberg—Varberg skulle skickas till VMC i Göteborg, vilket blir betydligt mer lönsamt liksom osten lönar sig bättre än smör.

Martin Bengtsson i Flintarp undrade hur det ställde sig med mjölkpriset och om Halmstad skulle ha någon kompensation.

Hr Sahlquist förklarade, att alla i fusionen skall ha samma mjölkpris och samma återtag av skummjölk och vassle. Prisutjämningen kommer däremot att bli svår att uppehålla.

YSTERI I FALKENBERG FIN AFFÄR

Richard Bengtsson poängterade, att ysteriet i Falkenberg kommer att ta 10 proc av all mjölken i Halland och man räknar med att detta skall betyda att fusionen kan ge ett öre mer för mjölken än annars.

Arvid Andersson i Bergagård dementerade också tidningspåståenden att Falkenbergsmejeriet skulle komma att kosta 20 milj.

Ordföranden framhöll, att dubbla kärl komme att kosta 70 à 80 000 kr för leverantörerna och undrade hur det blev att få iskall skummjölk på vintern.

SKJUTSLINJEN BIBEHÅLLES

Därmed kom man också in på skjutslinjerna där organisatör Karl Pettersson omtalade, att man kört alla linjerna och att det inte bjöd några svårigheter att hålla samma körlinjer då även småvägarna är bra. Några förslag hur transporterna skall gå föreligger inte och i fråga om dubbla kärl har intet sagts och det behövs inte i större omfattning då man har så nära till Vallberga. De hämtningsplatser som finns kan bibehållas.

Ernst Larsson i Tureby ansåg, att det blev gammal skummjölk, som man fick hem och att den på vintern var en isklump, föga tjänlig för djuren. Han ansåg också att dubbla kärl blev mycket dyrt.

Richard Bengtsson redogjorde för avsyningen av skjutsplanerna och påpekade, att den syrade skummjölken hade mycket stora fördelar, speciellt på sommaren.

PRISER

Diskussionen kom åter in på det dyra mejeriet i Falkenberg och Ernst Larsson tyckte det var konstigt att man skulle riva på ett ställe och bygga på ett annat i dessa dyra tider vartill hr Sahlquist replikerade, att ostlagret i Vallberga blivit betydligt billigare än man räknat med.

Sven Nilsson i Hårsabäck förde de yngre jordbrukarnas talan då han framhöll, att om man genom fusionen kan få endast ett öre mer för mjölken så behövs detta, speciellt för de nystartade jordbrukarna. Jordbrukets lönsamhet är inte så stor varför vi själva behöver hjälpa upp det genom rationalisering.

Det hela kom så in på ett livligt meningsutbyte om priser och insatser där ordföranden framhöll, att skillnaden under sista kvartalet i fjol mellan Halmstad och Våxtorp bara var ett öre. Härtill replikerade Richard Bengtsson att medeltalet för 1961 var 46,18 öre för Halmstad och 42,33 öre för Våxtorp enligt VMC:s statistik vid ett skummjölkspris på 6 öre, sålunda en skillnad på nära fyra öre till Halmstads fördel.

Hrr Börje Nilsson, Våxtorp, och Bernt Bengtsson, Hulebäck, talade mot fusion och den senare tyckte att det var för billigt att "slänga bort" mejeriet för 125.000 kr och att man skulle få indragna skjutsar liksom i Torup. Men det senare förundrade förbundsherrarna — de hade aldrig hört talas om sådana.

ALLT SVÅRARE FÖR DE SMÅ

Richard Bengtsson hävdade bestämt, att han och herrarna från förbundet inte var några agitatorer utan endast ville lämna sakliga upplysningar.

Erik Pettersson i Berg gav såväl mejeriledningen som mejeristen de allra bästa vitsord men ville ändå yrka på fusion då det blir allt svårare för de små att hävda sig ju längre tiden går. Hur man än gör finns det alltid folk som blir missnöjda men vi kan inte förneka att det finns en prisskillnad. Går vi inte med nu är det risk att många begär sitt utträde.

Detta underströks av Jörgen Bendz på Vallen, som absolut ville gå till fusionen då han ansåg att Våxtorp inte hade möjlighet att rationalisera. Det förekom åtskilliga inlägg innan Karl Pålsson i Vindrarp fastslog att de äldre är mot och de yngre för fusion — men låt oss hjälpa de yngre med att lägga vår röst för Hallandsfusionen.

Så småningom kom man fram till voteringen där 24 fullmakter avlämnades. 84 röstade för och 71 mot fusion och därmed hade som sagt fusionen fallit.

ÅRSMÖTESFÖRHANDLINGARNA

gick sedan raskt under Hugo Brauns ordförandeskap. Ersättning till styrelse och revisorer blev oförändrad. I styrelsen föreslogs dels omval, dels fyra nya vilka dock samtliga avsade sig varefter följande omvaldes för två år: Erik Larsson, Vallängen, Martin Bengtsson, Flintarp, Åke Hansson, Pershult och Åke Pettersson, Yllevad. Till suppl. omvaldes Axel Johansson, Flintarp, Göte Hansson, Pershult, Artur Johansson, Åstarp, samt nyvaldes Erik Pettersson, Berg.

Till revisorer omvaldes Ernst Larsson, Tureby och Sture Nilsson, Flintarp, suppl. Jörgen Bendz, Vallen och Martin Nilsson. Bondåkra vartill kommer Lantbruksförbundets revisionsbyrå.

Representanter vid VMC:s distriktsstämma 1963 blev som förut, suppl inom parantes: Sven Nilsson, Hårsabäck (Erik Bengtsson, Skråmered), Jörgen Bendz, Vallen (Oskar Johansson, Menlösa), Tuve Persson, Hasslöv (Ivar Johansson, Menlösa), Hugo Braun, Vältevred (Harry Dahlberg, Kollbäckstorp), Erik Larsson, Vallängen (Axel Johansson, Flintarp), Åke Pettersson, Yllevad (Artur Johansson, Åstarp), Åke Hansson, Pershult (Göte Hansson, Pershult), Börje Nilsson, Våxtorp (Håkan Ottosson, Krogshult). Till ombud vid årets VMC-stämma i Göteborg valdes Erik Larsson (Sven Nilsson), Tuve Persson (Hugo Braun) och Rudolf Persson (Erik Pettersson).

Till ombud i Mjölkbedömningsföreningen valdes Erik Bengtsson, Skråmered (Einar Jönsson, Skråmered) och i Hallands Centralkassa Sven Nilsson (Hugo Braun). Till sist blev skjutsplanerna föremål för en ingående intern diskussion.

VÄNSTERLÅR av höns är der raffinerade specialitet som en parisrestaurang reklamera med. Restauratören hävdar att när hönsen står på ett ben, står de alltid på det högra. Musklerna i det vänstra är således mindre utvecklade och hårda och ger därför det läckraste köttet.

Och så var det flickan som hade så väldigt brått med stickningen för hon måste få jumpern färdig innan garnet tog slut.

Biograferna

CENTRUM Onsd. kl. 8 Barnförbj.
LAHOLM - Tel. 13018
JAGA I FLOCK
Rita Moreno, Mark Damon m fl
Våldsamt dramatiskt tempo.

MARKARYDS-BYGDEN

Laholms Tidnings lokalredaktion: **Markaryd, Villagatan**
Redaktör: **Sven B. Jönsson. Tel. 10150**

Markaryds Bio

Onsdag kl. 8 em.
LÖRDAGSKVÄLL OCH SÖNDAGSMORGON
med Albert Finney.
Barnförbjuden.
Platsbest. per tel. 10086 kl. 17—19.

Kronobergs läns distrikt av borgarbrandmännens riksförbund
var i söndags samlat till årskonferens i Öjaby. Distriktet omfattar nu 28 kårer sedan Ryssby brankår under året anslutit sig. Antalet medlemmar är cirka 500. Några kårer har ännu inte anslutit sig till förbundet, då de avvaktar den nya kommunindelningen.

Under året har sedvanlig distriktstävling ägt rum. Denna tävling var förlagd till Markaryd, där Markarydskåren svarade för fullödiga arrangemang. I tävlingen deltog 11 lag. Markarydskårens kamratförening kvalificerade sig i och med tävlingens genomförande till deltagande i Borgarbrandmännens riksförbunds riksbrandkårstävlan. Markarydskåren skötte sig utmärkt och uppnådde en hedrande placering.

Efter företagna val fick styrelsen följande sammansättning: ordf, Gösta Olofsson, Växjö, kassör Ragnar Svensson, Ljungby, sekr. Harry Hultgren, Växjö, v. ordf. Oscar Pettersson, Ljungby och v. sekr. Erik Malmberg, Markaryd. Konferensen beslöt att förlägga innevarande års brandkårstävling till Moheda och 1963 års distriktskonferens till Ryd.

Älgskadefonden.
Domänstyrelsen föreslår k. m:t att ur älgskaderegleringsfonden anvisa 50.000 kr till förstärkning av älgskadefonden i Kronobergs län.

Markaryds mejeriförening
placerade sig på sjätte plats vid de för Småland och Blekinge gemensamma smörprovningarna. Ljungby och Ryssby mejeriföreningar kom på en delad 10:de plats.

Markaryds Bio
spelar i morgon, onsdag, "Lördagskväll och söndagsmorgon" med Albert Finney i huvudrollen. En av säsongens bästa filmer.

Markaryds FBU har haft fälttävlan.
Markaryds FBU hade i söndags fälttävlan omfattande terränglöpning, skjutning och handgranatkastning. Inte mindre än 7 av de tävlande uppfyllde fordringarna för tvågrensmärket.

Resultat: 1) Arne Johansson 37.5 poäng, 2) Leif Brånalt 42, 3) Sven-Åke Karlsson 42, 4) Toivo Hiir-Salakka 54,5, 5) Alf Elmlund 55, 6) Unto Teräväinen 60,5, 7) Bert Ralfsson 62, 8) Kennet Andersson 64, 9) Arvid Ekberg 64,5 poäng.

Juniorer: 1) Leo Teräväinen 56 poäng, 2) Torsten Andersson, 74, 3) Kenni Dahlström 85,5, 4) Chr. Olsson 91,5 poäng.

Sjömansdiakon från Knäred vital åttiofemåring i dag

Diakon
GOTTFRID JOHANSSON

Den höga åldern av 85 år uppnår i dag en känd londonsvensk, diakon Gottfrid Johansson. Jubilaren är född i Knäred och kom till svenska sjömanskyrkan i London 1908, där han sedan verkade i nära 45 år. Han torde sålunda vara känd o. välkänd av många generationer svenska sjömän och turister, som besökt englandsmetropolen. Många nu gamla svenska sjökaptener lärde känna diakon Johansson redan när de var helt nya som sjömän. Hen hälsade nämligen på i fartygen och var där synnerligen välkommen. För många blev han något av ett allt i allo, och han var känd av alla i Londons hamn. Strax efter andra världskriget fick han motta Pro Patrias guldmedalj av nuvarande kung Gustaf Adolf, som då besökte London. Sedan en del år tillbaka är jubilaren bosatt i Rayleigh i Essex, en stad norr om Themsen. Han har dock inte glömt sin födelsebygd utan hälsar då och då fortfarande på i Knäred. Trots den höga åldern är han synnerligen vital.

Diakon Johansson är mycket väl känd inte minst för Laholms Tidnings läsare genom de artiklar om och av honom, som vi tidigare publicerat. Sålunda tror vi att många välgångsönskningar till den utomordentligt sympatiske och trivsamme jubilaren kommer att nå honom från våra nejder.

Hallands Småbrukares länsförbund

höll på söndagen årsmöte i Halmstad under Victor Johanssons, Sjöbo, ordf.-skap. Ett 50-tal ombud var närvarande. Av berättelsen framgick att antalet anslutna föreningar var 12 med 460 medlemmar och antalet kvinnoklubbar 4 med 150 medlemmar. Kassan omslöt 4800 kronor med en behållning på 1830:— kronor.

Till styrelse omvaldes Verner Johansson, Knäred, ordf., Annie Bengtsson, Veinge, sekr., Knut Bengtsson, Knäred, kassör samt Victor Johansson, Sjöbo, Annie Persson, Enslövs kvinnoklubb, Olga Karlsson, Hishults kvinnoklubb, Erik Jonsson, Hishult, David Johansson, Laholm, Sten Bengtsson, Sibbarp, och Karin Sevandersson, Knäred. Till revisorer omvaldes Martin Sevandersson, Veinge och Ragnar Andersson, Laholm. Beslöts att höja arvodet till styrelsen med 200 kronor samt till revisorerna till 15 kronor vardera. Till ombud till landsmötet valdes Verner Johansson, Knäred, Victor Johansson, Sjöbo, Arne Larsson, Kvibille, Erik Bengtsson, Veinge, Gurli Rosenström, Hishult, o. till agitationskommitté Verner Johansson, Olga Karlsson, Hishult, och Victor Johansson.

Beslöts deltaga med en monter i planerad lantbruksmässa i Halmstad i slutet av maj och till kommitté för detta valdes Verner Johansson, Victor Johansson och Arne Larsson. Vidare beslöts att anordna en tredagars resa till sommaren inom Sverige. Kommitté blev Victor Johansson och Verner Johansson. Beslöts utdela en premie på 100 kronor till välförtjänt småbrukare eller småbrukarehustru innevarande år. Styrelsens förslag om firandet av länsförbundets 25-årsjubileum i Vingslätt, Veinge, den 7 april bifölls.

Konsum fick sänkt taxering för prenumeration

Efter besvär av konsumtionsföreningen Halmstad med omnejd har kammarrätten sänkt dess taxeringar år 1959 i Halmstad, Laholm, Skummeslöv, Hishult, Veinge, Söndrum m. fl. kommuner. Besvären gällde att prövningsnämnden vägrat avdrag med 5.032 kr, för kollektivprenumeration på veckotidskriften Vi för föreningsmedlemmars räkning. Föreningen hävdade, att prenumerationsavgiften vore att anse som reklamkostnad. Kammarrätten finner, att tillhandahållandet av tidskriften åt medlemmar till nedsatt pris måste anses äga sådant samband med föreningens rörelse, att kostnaden är att hänföra till avdragsgill utgift i rörelsen.

VÄNINNOR EMELLAN:

— Tycker du inte att min fästman har en tjusig mustasch?
— Jo, och så mjuk sen.

KVALITETSMASKINER
TIVE
stallgödselspridare
. . . för bästa sönderdelning av även halmrik gödsel

En hel serie mark- och direktdriven spridare, alla försedda med effektiva, tandade valsar

Försäljning och service
Vallberga Lantmannaförening
VALLBERGA
Tel. 0430/23260

HLC årsomsatte i fjol över 100 miljoner kr

För första gången redovisar Hallands Lantmäns Centralförening en årsomsättning, som överstiger 100 milj kr, i sin nu utkomna årsredovisning för 1961. Omsättningen uppgick då till 100.193.207 kr, vilket är 574.136 kr mer än under föregående år. Den största ökningen redovisas från maskinavdelningen, som sålt för 12,5 milj kr mot 9,4 milj under 1960.

Antalet till centralföreningen anslutna lokalföreningar var vid årsskiftet 57 med 11.087 medlemmar, vilka brukade sammanlagt 126.365 har. Ett år tidigare var medlemsantalet 11.129 med en areal av 125.651 har.

Försäljningen av fodervaror minskade avsevärt. För färdiga svinfoderblandningar uppgår minskningen till ca 3.900 ton och för foderspannmål ca 8.000 ton. Orsaken är fjolårets stora skörd av foderspannmål, vilken medfört minskat köpbehov av dessa varor. Ett belägg för att det funnits större kvantiteter hemodlad foderspannmål än tidigare utgör ökningen av försäljningen av svinfoderkoncentrat med 1.600 ton.

Oljekraftfoderförsäljningen visar en mindre ökning, medan den försålda kvantiteten hönsfoderblandningar varit så gott som oförändrad. Största ökningen av försäljningen noteras för maskiner med 3 milj, för brödspannmål med 1,4 milj, för gödselmedel med 0,9 milj och för potatis med 0,75 milj kr.

I berättelsen konstateras att bärgningen av årets spannmålsskörd skedde under skiftande förhållanden men att skörden i stort sett ändå blev välbärgad om man undantar rågen, av vilken större delen blev så lönnmältad att den ej kunde användas för kvarnändamål. Priset för årets skörd av brödspannmål har gått ner med 2 kr pr deciton.

Ifråga om potatisen konstateras att frånsorteringsprocenten på fjolårets skörd blev onormalt stor som följd av bladmögelangrepp. Den odlade arealen var också avsevärt mindre än under föregående år och den inhemska skörden torde därför i stort sett redan vara förbrukad, varför import nu måste ske i större skala. Priserna på potatisen har legat betydligt bättre till under denna säsongen än under hösten 1960 och har mot slutet av året nämnt sig den övre prisgränsen.

Såsom tidigare omtalats i pressen pågår pålningsarbetena för den nya kraftfoderfabriken i Falkenberg. Den är projekterad för en kapacitet av 70.000 ton pr år vid enskiftskörning och beräknas vara färdig att ta i bruk vid årsskiftet 1963—64.

Föreningens fastigheter är brandförsäkrade för 19.536.500 kr och inventarier och maskiner för kr 11.332.000. Medelantalet anställda arbetare var 243 och övriga anställda 76. I löner till arbetarna har utbetalats 2.803.423 kr och till personer i ledande ställning 276.584 kr.

Luktsinnet bäst på förmiddagen

Den engelska parfymindustrins forskarlag har under ledning av biologen Frederick Wells genomfört en undersökning om smak- och luktsinnens intensitet och förändringar under olika årstider resp dagtider. Experterna konstaterar att drygt hälften av försökspersonerna icke har pålitliga smak- och luktförnimmelser om de icke får se vad de luktar resp smakar på. Mer än 50 proc av försökspersonerna kunde med förbundna ögon icke identifiera lukterna på tobak, kaffe, kakao, te, vatten och whisky. Ingen av försökspersonerna tvekade emellertid att tala om korrekt vad varan var för något om de fick se den. Ingen enda person identifierade kamfer med förbundna ögon. Försökspersonerna gissade på pepar, karbol och mycket annat. 72 proc kände inte igen smaken på hallon då ögonen var förbundna och 68 proc tyckte att de drack körsbärssaft då man räckte dem grapefruktsaft.

Forskarna har också fastställt att människans smak- och luktnerver mottar förnimmelserna med olika intensitet beroende på årstiderna. På vintrarna känner man smak och lukt mindre än på våren, likaså är smak- och luktsinnena svagare på sommaren än på hösten. Vid prov med arbetare i en verkstadsindustri konstaterades bl a att arbetarnas smak- och luktförnimmelser var mindre säkra på måndagar och på lördagar än på de övriga vardagarna. Pålitligast var sinnena på tisdagar klockan 11 på förmiddagen, vad detta kan bero på.

Familjenyheter

Födelsedagar

80 år
fyller i morgon f lantbrukaren Noren Johansson, Kungsbygget, Våxtorp. Han har uppfört en villa vid den gård, som han tidigare brukat men som överlämnats till en son.

80 år
fyller i morgon fru Gerda Magnusson, Våxtorp 6, maka till framlidne befallningsman Alfred Magnusson

80 år
fyller i dag fru Anna Rosén f Pettersson, Nybovägen 2, Båstad.

75-åring

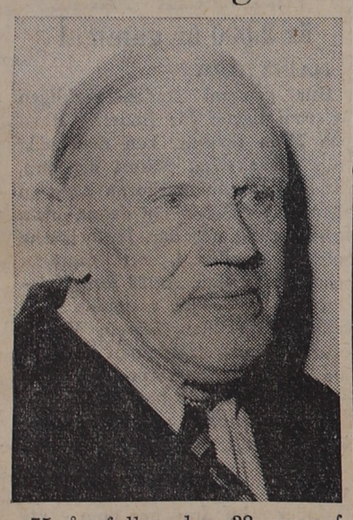

75 år fyller den 28 mars f. hem.-äg. Johan Algot Magnusson, Västra Haghult, Markaryd. Jubilaren är född i Koddeböke, Markaryd men redan vid 1 års ålder kom han till Västra Haghult där fadern inköpt ett jordområde och uppfört ekonomi- och bostadsbyggnader. Hr Magnusson stannade hemma och övertog gården 1921 i samband med att han ingick äktenskap. Gården har han sedan dess innehaft och brukat fram till 1957 då han överlät densamma på en son och flyttade då till den undantagstuga som han själv uppfört till sina föräldrar.

Trots att dagens jubilar överlämnat gården till sonen så deltager han med liv och lust i arbetet. Det kan hända att han någon gång reser och hälsar på något av sina övriga barn men stannar han inte borta mer än ett par dagar varefter hemlängtan till gården i Västra Haghult blir för stor.

75 år
fyller i morgon f servitrisen Klara Gustava Persson, Köpmansgatan 40 Båstad.

70 år
fyller i morgon fru Kristalia Svensson, Plingshult, Mestocka.

Hyllning

— Hemmansägaren Oskar Johansson, Göshult, Markaryd, blev hjärtligt hyllad på sin 80-årsdag. Tidigt på morgonen började uppvaktningarna då barn och barnbarn samt svågrar hyllade jubilaren med olika minnesgåvor och blommor. Vännerna i Hallaryd uppvaktade med blommor, som överlämnades av handl. Leander Mattsson. Vännerna i Göshult företräddes av lantbrukarna Per Olsson och Hjalmar Nilsson, som överlämnade blommor. Svåger och svägerska i Misterhult uppvaktade med blommor och liknande uppvaktningar fick jubilaren mottaga från vänner i Misterhult och Markaryd. Andra vänner i Misterhult uppvaktade genom fabrikör Mauritz Gustavsson och vänner i Fjärholma genom hemmansäg. Helmer Svensson, och i båda fallen överlämnades blomsteruppsatser.

Vid ett samkväm i jubilarens hem blev festföremålet ytterligare hyllad. Ett stort antal telegrafiska lyckönskningar anlände.

Lysning

— för elektriker Rolf Kjellsson, Trädgårdsgatan 17, Laholm, o. Margitta Nilsson, Torngatan 30, Laholm, dotter till järnvägskontorist Tyko Nilsson och hans maka, Laholm.

— mellan billackerare Alvar Nilsson och kallskänkan Carla Hugosson, dotter till lantbrukaren Hugo Olsson och hans maka, Vittsjö.

Begravning

— Stoftet efter fru Hedvig Jönson, Vrångarp, Skottorp, vigdes på måndagen till den sista vilan i Skummeslövs kyrka. Prestaverande vid kistan, som i förväg placerats i koret, var bankdirektör Gösta Persson, Laholm, och lantbrukare August Pålson, Haga, Skottorp. Som inledning sjöng kantor Johannes Andersson, "Herre, lär oss betänka" av Albert Runbäck. Kyrkoherde Henrik Ljungman höll och utförde begravningsmässan, som inramades av psalmsång. Kantor Andersson sjöng "Jesu, Jesu du är min av Bach och därefter följde kransnedläggning inne i kyrkan. Kransar nedlades av maken f lantbrukare Algot Jönson, Vrångarp, sonen lantbrukare Thorsten Jönson, Vrångarp, svärsonen källaremästare Sven-Eric Philipson, Hemmeslöv, första kanslisekreterare Helge Rydén, Kristianstad och herr Karl Hallgren, Hemmeslöv. Akten inramades av psalmerna 95:4—6, 324:1—4, 552:7—8.

När kistan bars ut ur kyrkan, spelades "Melodia funebre" av Daniel Olsson. Vid graven frambar Helge Rydén de anhörigas tack för hedersbetygelserna. Till sist sjöngs 'Härlig är jorden". Många vackra blommor prydde båren.

Ollonborrkrig . . .

(Forts. fr. sid 1)

1960 beräknades till c:a 145.000 kr. Skadorna 1959 var också betydande.

Arbetsgruppen har i första hand tänkt sig användning av preparaten Dipteres SL, Thiodan och Sevin. Man skulle också kunna tänka sig en markbekämpning mot larverna med aldrin och andra bekämpningsmedel. Den behandlade åkern torde därvid böra uppgå till c:a 200 hektar. Totala kostnaden för en dylik markbekämpning beräknar sällskapet till 79.000 kr.

En markbekämpning av ollonborrlarver måste emellertid upprepas vart fjärde år och likväl föreligger risk för att populationstätheten ytterligare ökar genom att några bekämpningsåtgärder enligt detta alternativ inte skulle genomföras på gräsvallar, beten och impediment. För övrigt föreligger vid markbekämpning förgiftningsrisk för den som skall handha bekämpningsmedlens spridning.

Timsfors . . .

Forts. från sid. 1.

räknat i 250.000 kr, och föreningen har 190.000 kr disponibla.

De senare medlen fördelas med 98.000 kr på sociala fonden, 50.000 kr i kommunalt anslag och 42.000 kr i eget kapital. Fastigheten kommer att innehålla en större sal med 159 sittplatser, tre studielokaler, bibliotek, köksutrymmen, toaletter m. m. I bottenvåningen finns plats för pannrum, bränslerum, lokal för inomhussport samt ett duschrum.

Vid årsmötet hälsade Yngve Svensson välkommen, varefter Arthur Svenson utsågs att leda dagens förhandlingar.

I styrelseberättelsen meddelades att lokalen varit uthyrd för 4.896 kr. Under året har visats 78 filmer med tillsammans 4.919 besökare, vilket gör 63 besökare i medeltal på föreställning. Omsättningen var 20.609 kr och överskottet 1.500 kr tillsammans med avskrivningarna.

Under året har föreningen fått anslag av Svenska Pappersindustriarbetarförbundet avd. 103, Timsfors, med 3.356 kr, lotterianslag från riksorganisationen med 500 kr och 129 kr av Arbetsledarklubben samt 500 kr av Markaryds köping.

Vid årets början hade föreningen omsättningstillgångar på 29.600 kr och anläggningstillgångar på 16.630 kr, aktier och andelar för 900 kr tillsammans 47.200 kr. Vid samma tillfälle utgjordes skulderna av ett inteckningslån på 8.000 kr och ett amorteringslån på 480 kr, resterande var eget kapital.

I utgående balansen hade tillgångarna vuxit till 35.242 kr, varav 34.271 kr i banktillgodohavande. Anläggningstillgångarna hade efter avskrivningar minskat till 15.000 kr medan aktier och andelar ökats till 950 kr. Skulderna utgjordes av andelskapitalet på 2.920 kr, egna fonder 38.570 kr och inteckningslån i sparbanken på 8.000 kr.

Byggnadsfonden har under året ökat från 28.700 kr till 33.200 kr.

Föreningens fastighet är brandförsäkrad för 61.000 kr och inventarierna för 36.000 kr. Under året har föreningen låtit lägga nytt parkettgolv i stora salen för 3.000 kr, köpt nya plastmattor och kompletterat köksutrustningen.

I styrelsen omvaldes Tage Cronqvist och Yngve Svensson samt nyvaldes Sten Svensson och Ivan Johansson. Övriga styrelseledamöter är Bengt Svensson, Gunnar Karlsson och Harry Lundfald. Till styrelsesuppleanter valdes Otto Nilsson, Sture Müntzing och Sjunne Svensson.

Revisorerna Erik Blomnér, Paul Wall och Wilhelm Johansson omvaldes, och till deras ersättare utsågs Bertil Svensson och Sven Nilsson.

Konditoriägare Valter Svensson överlämnade som gåva 200 kr till föreningens konstfond, som därmed är uppe i 500 kr, samtliga medel skänkta av hr Svensson.

Knäred

Namnen på vägarna.
Den av kommunalfullmäktige utsedda kommittén för lösande av namnfrågan på vägarna i Knäreds samhälle har haft sammanträde, och det därvid uppgjorda förslaget kommer att framläggas vid nästa fullmäktigesammanträde. Kommittén föreslår namn på 28 vägar inom samhället och har kunnat enas om samtliga vägar utom en, själva "huvudleden" från Gästis över Lagan till vägskälet Hishult-Markaryd. Här har föreslagits bl.a. Lagavägen, Stationsvägen, Brovägen m.fl., men kommittén har ej fastnat för något av dessa namn. Frågan står alltså fortfarande öppen för allmänheten att inkomma med namnförslag, dock inte enbart på den vägen utan även på de övriga, om nu några fina namnidéer fortfarande inte är framförda.

På Bio

Dramatik på Centrum.
Jaga i flock heter onsdagens film på Centrum. Rita Moreno och Mark Damon gör en intygande insats, som huvudrollsinnehav. Det är en film med både spänning och dramatik som behandlar ungdomsproblemen i storstäderna. Det är s. k. ligorna som är på tapeten. Filmen är full av händelser och de dramatiska skedena är många. Barnförbjuden.

Våxtorp

Nya bostadshus.
Två s. k. egna hem kommer att uppföras på den av kommunen inköpta marken Våxtorp 2:9. Här har redan en lärarebostad uppförts, och den beräknas vara färdig till hösten.

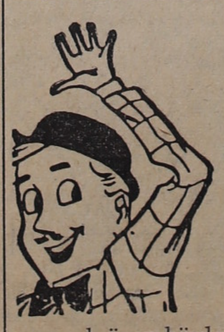

Jag såg igår...

. . .och även hörde Storspoven, en vadarfågel, som syntes och hördes i Vallberga. Den brukar vara ett säkert vårtecken och har alltid varmare väder med sig.

Smör billigt nu
tag hem ett paket extra

1 APRIL— Nytt kvartal

Ni, som är kvartals- eller månadsprenumerant. Glöm ej att nu förnya Eder prenumeration på

Laholms Tidning

Tidningen kostar från 1 april till årets slut 40 kr.
För kvartal 14 kr.
Månad 5 kr.
Prenumerera på

Laholms Tidning

Annonsera i LT

Laholms Tidning anordnar

Resa till Berlin

Pris 235:— kr. tur och retur
Beställningar mottages per tel. 11241 Laholm

MUNNARNA och matsäcken

Skall maten räcka åt alla? Den frågan försöker man i Västerlandet lösa på det viset att man rättar mun efter matsäcken, d v s man ser till att det inte blir fler munnar än att matsäcken räcker. På andra ställen litar man på sin förmåga att göra matsäcken så stor att den räcker åt hur många munnar som helst, exempelvis i Kina.

För några år sedan förklarade man där ett krig mot gråsparvarna, varvid praktiskt taget hela befolkningen mobiliserades och var och en måste personligen avliva ett par sparvar. Kriget slutade med en överväldigande seger, och i bildtidningarna kunde man få se parader där de besegrade fienderna demonstrerades i makabra travar, pyramider och girlanger. Det verkade lovande. Alla visste ju att sparvarna var parasiter och vetenskaparna hade räknat ut att de åt upp så och så många ton spannmål om året, som alltså nu skulle inbesparas.

Samtidigt startade den kinesiska industrin förföljelseloppet mot England. Sovjet skall ju ha gått om amerikanerna omkring 1980 — under förutsättning att dessa står stilla. Kina åtog sig att slå Storbritannien. På stora, verkligt flotta affischer visades hur man tänkt sig att det skulle gå till. Kina representerades där av en stark och smidig häcklöpare som i flottaste stil svepte över ett hinder. Medan den tjocke och flåsande John Bull klängde sig upp på det.

Sen dess har Kina råkat ut för ett par katastrofalt felslagna skördar, och nu anses det att dessa till en del beror på angrepp av insekter som sparvarna i normala fall äter upp och alltså i viss mån skyddar sköarden emot. Detta är inte första gången som det visat sig att det är riskabelt att ta till termen parasit i politiska sammanhang. Många sådana, som t ex sparvarna, gör ofta ett rätt så nyttigt jobb.

Och häcklöpningen? Ja, det gick inte riktigt som på affischen. Det har visat sig att John Bull hänger med rätt så bra. Den kinesiske löparen... ja, han har ju visserligen inte blivit fetare, men låt oss säga att formkurvan har dalat lite och hindren har visat sig vara lite fler än man först räknade med. Det har andra häcklöpare råkat ut för. Sånt kallas utvecklingspessimism.

Möjligheterna att öka matsäcken så att den räcker till för alla är begränsad. Matsäcken har aldrig räckt till för alla på jorden. De flesta har i alla tider fått svälta. Den logiska slutsatsen vore väl att försöka begränsa munnarnas antal, men det är just det som många inte vill gå med på. Motiveringarna bildar en lista som är lika lång som sju svåra år. Romerska kyrkan hänvisar till skriftens ord om att föröka sig och uppfylla jorden, vilket enligt statistikerna kommer att vara gjort om ungefär hundra år. Då skall det bara finnas ståplats kvar på jorden. Nu är det ju svårt att spå, speciellt om framtiden som bekant, men med en viss säkerhet kan man nog säga att det aldrig kommer att gå så långt att våra efterkommande skall behöva trängas om ståplatser på den här planeten — även om man helt bortser från möjligheten att en del kan ha exporterats till månen.

Långt innan vi nått dit måste det ha skett ett eller annat som övertygar vem som helst om att det är nödvändigt att skynda lite långsammare med förökningen. Att det ännu råder lite begreppsförvirring på området är obestridligt. Gandhi sade på sin tid att alla har rätt att leva — inte bara människor utan även sparvar, råttor och flugor. I Västerlandet frågar man som bekant inte mycket efter hur det går för dessa tre senare kategorier, men anser i stället att människornas rätt att leva inte bör vara synonymt med rätten att svälta ihjäl.

För inte länge sedan kunde man i TV se en intervju med Chou-en Lai, där dessa ämnen berördes. Den engelske intervjuaren frågade om inte Kinas folkökning skulle svämma över alla bräddar, men den kinesiske ledaren viftade bort farhågorna med en hänvisning till ökningen av Kinas brödsädesskörd som hade en betryggande marginal. Vad som sedan dess skett är en fingervisning om att inga träd tillåtas växa upp i himmelen.

Dessutom ligger det ju så illa till att Kinas mäktige vän, Sovjet, själv har råkat ut för en livsmedelskris, vilket man på inget vis försökt dölja utan i stället — mot vanan — basunerar ut för öppen ridå. Just detta förhållande har föranlett till den misstanken att den ryska livsmedelskrisen inte är så reell som man vill göra gällande. Den skulle i stället vara en politisk demonstration för att med skärpa göra klart för kineserna, att här har ni ingen hjälp att vänta. Det kanske ligger något i det. Men ingenting torde kunna fördölja det faktum att kollektivjordbruket inte har motsvarat de ryska förväntningarna, inte tillfredsställt massornas behov. Det polska jordbruket har klarat uppgiften bättre, och det är inte bara i Väster som man sammanställer detta med det faktum att man inte hunnit så långt med kollektiviseringen där.

Sand

Inte tid än!

Mitt i alla sina andra bekymmer har president de Gaulle också fått på halsen en amerikansk filmproducent, Jack Le Vien, som gärna vill göra en film av generalens växlingsrika liv och nu söker hans tillstånd därtill. Nyligen fick amerikanen äntligen tillträde hos de Gaulle, som noga hörde på men till slut sade på sitt en smula kyliga sätt:

— En film om mitt liv? Otänkbart, min herre. Det är ju inte färdigt än!

☆

Väninnan frågade henne:

— Nå, var din stora middag för fjorton dar sedan lyckad?

— Om den var! Gästerna har inte slutat än med att tala om varandra.

☆

— Nej, mormor, skrek lilla Eva, jag *vill* inte tvätta mig i ansiktet!

— Fy skäms, Eva! När jag var så liten som du, var jag alltid noga med att tvätta mig i ansiktet.

— Det kan väl hända. Men gå till spegeln och titta hur du nu ser ut!

☆

— Nej, fru Jansson, jag blir inte klok på Petterssons, som bor granne med oss. Inte har dom bil och inte TV, och människan har inte päls heller.

— Min lilla fru Karlsson, dom har kanske pengar!

Da-No-Sve-ord

Hæl (da), hæl (no), klack (sve), især (da), især (no), i synnerhet (sve), knuse (da), knuse (no), krase (nyno), krossa (sve), kommode (da), kommode (no), byrå (sve), kost (da), kost (no), kvast (sve), kostald (da), fjös (no), ladugård (sve), krog (da), krok (no), krå (nyno), vrå (sve), kry (da), kry (no), viktig, övermodig (sve).

Fågeln som flyger under vatten

Bland alla de underliga djur som återfinns i Vår Herres hage intar pingvinen en särställning. För vem har hört talas om en fågel som endast kan flyga under vatten och som på landbacken har det rätt besvärligt med rörelseförmågan? Sedan århundraden har naturvetenskaparna intresserat sej för den märkvärdiga fågeln och med jämna mellanrum görs nya upptäckter.

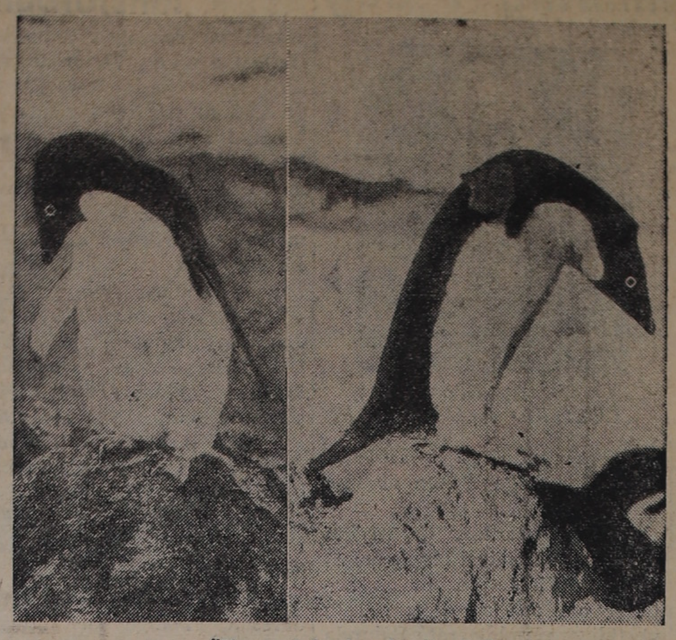

"Herrar i frack och vit väst".

Alla pingvinarter bär den högtidliga fracken med det vita skjortbröstet och det enda som skiljer de olika arterna åt är huvudets form och storleken. Störst är kejsarpingvinen som blir ca 1,20 m i stående längd och den absolut minsta i släkten är den australiska pingvinen som blir knappa 40 cm. För närvarande känner naturvetarna till 6 stora pingvinfamiljer, vilka vardera representerar mellan 17—22 olika arter. Rent automatiskt förknippar väl de flesta av oss förekomsten av pingviner till det isiga Antarktis. Men faktum är att den underliga fågeln även funnit sig tillrätta under ekvatorns varma sol. Nämligen på Galapagosöarna där det finns en art som livnär sig förträffligt på att fiska kräftdjur och småbläckfiskar.

Det är inte många djur som liksom pingvinen skulle förmå att acklimatisera sej från Antarktis kyla till ekvatorns hetta. Bilden är från en häckningsplats på Syd-Orkneyöarna.

Det är nog inte många djur som skulle förmå att acklimatisera sig från Antarktis kyla — temperaturen kan där gå ned till minus 60 grader — till ekvatorns hetta.

Pingvinen kan endast flyga under vatten. Men där rör den sig också förträffligt. Mätning har visat att den avverkar 540 m på 1 min. Räknar man om detta till marin hastighet, innebär det att pingvinen i U-läge simmar med 24 knops fart. Och det är en fart som inte ens är att förakta för nutida, moderna U-båtar. Pingvinens små vingstumpar arbetar med blixtens hastighet under fångstturerna. När den fått i sig så mycket föda den behöver för sin egen och ungarnas del tar den fart och följer med bränningarna mot land och gör en perfekt "buklandning".

Något högre mått av intelligens har inte pingvinen. Deras goda vilja är bättre än deras förstånd. Många pingviner strävar så ivrigt efter att bli goda föräldrar att de försöker kläcka en sten, ett isstycke eller annat äggliknande föremål... Deras frieri är däremot av det lustigare slaget. Pingvinhannen letar reda på en vacker kiselsten som han bär med sig och lägger framför den åtråddas fötter. Tar honan inte upp stenen letar han strax reda på en ny. Och om honan då accepterar så anses äktenskapet som ett faktum. Men de frackklädda pingvinhannarna är upptågsmakare. De plockar stenar och släpper framför varandras fötter och den kände naturforskaren Robert Cushman Murphy blev under en expedition till Antarktis ideligen antastad av pingvinhannar som vördnadsfullt släppte kiselstenar framför hans fötter. Antagligen betraktade de honom som en sällsynt vacker pingvindam.

En iakttagelse som alla naturforskare gjort när de besökt Antarktis är att pingvinerna är mycket hövliga djur. Deputationer av de komiska fåglarna har uppsökt expeditionerna och anföraren har hållit ett längre tal. Efter ett hövligt farväl återvänder de sedan till resten av hjorden.

Pingvinernas farligaste fiende är sjöleoparden. Men de ger honom inte så många chanser som man skulle kunna tro. De sitter kvar på stranden eller ett isflak i timmar och väntar. Först när en av dem gjort en provtur och återkommit oskadd plumsar de andra i vattnet.

Avslutningsvis är väl bara att konstatera att underligare fågel än pingvinen får man leta efter. Den frackklädde upptågsmakaren från Antarktis är en särling.

Arne Öijen

En nordisk arbetarskyddskonferens började på onsdagen i Oslo. Man skall bl a dryfta rapporter om vad som gjorts och görs på detta område i de olika nordiska länderna.

Kyligt väder, riklig nederbörd förutses intill den 15 april

Övervägande för årstiden kyligt väder i norra och mellersta Sverige samt riklig nederbörd i hela riket förutser den amerikanska väderleksbyrån i sin långtidsprognos för tiden intill 15 april. I Götaland beräknas medeltemperaturen under den aktuella 4-veckorsperioden i stort sett överensstämma med den för årstiden normala. Detta framgår närmare av nedanstående kartbilder.

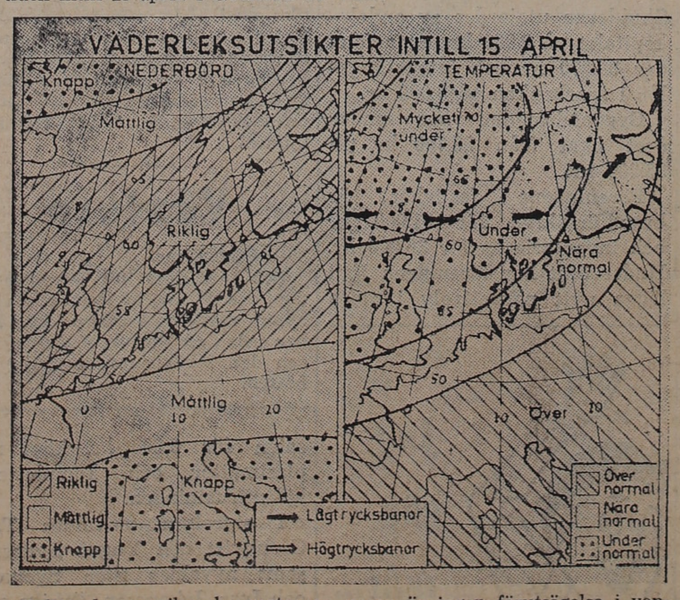

Enligt de amerikanska meteorologerna kommer väderleken under perioden att präglas av lågtrycksrörelser över mellersta Sverige med åtföljande riklig nederbörd över hela Nordeuropa. Inslaget av kylig väderlek begränsas till den skandinaviska halvöns norra och mellersta delar. För Syd- och Mellaneuropa förutses över normal temperatur med knapp till medelmåttig nederbörd.

Den amerikanska långtidsprognosen är ingen förutsägelse i vanlig meteorologisk mening utan en på globala observationer grundad uppskattning av den genomsnittliga nederbörden och temperaturen under prognosperioden. Om utsikterna på kortare sikt kan f n endast de dagliga väderleksrapporterna lämna besked. Prognosens säkerhet är störst inom de olika temperatur- och nederbördsområdenas centrala delar samt under prognosperiodens första hälft.

När templens klockor kallar

Seden med klockringning i våra kyrkor är lika gammal som kristendomen i vårt land. Sveriges äldsta daterade kyrkklocka finns i Saleby kyrka i Västergötland, vars inskription i översättning lyder: "Då jag var gjord, då var tolvhundratjugoåtta vintrar från Guds födelse". Äldre kyrkklockor finns dock i landet fast de saknar årtal. Den äldsta som är i bruk anses vara klockan i Ödskölts kyrka i Dalsland, som man tror stammar från 1100-talet. Under århundradens lopp har de mest skiftande seder med klockringningen framvuxit. En mera uttömmande skildring av dessa kan därför knappast göras. Jag har blott varit i kontakt med ett 30-tal kyrkvaktare i olika delar av landet och det är resultatet av detta jag nu skall försöka summera.

Den viktigaste gudstjänsten i kyrkorna är ju högmässan, och som sig bör föregås den av de flesta ringningarna. Mest vanligt är tre ringningar, men på en hel del ställen, bl a i Skara, Arboga, Kungälv, Ängelholm, Leksand och Ekstа på Gotland utföres fyra ringningar. Tidpunkten för ringningarna i förhållande till högmässans början är också varierande från plats till plats. På vissa håll ringes första gången två timmar i förväg medan andra väntar till en timme före. Den ringning som sker närmast före sammanringningen benämnes ofta för prästringning, eftersom denna ringning förr i tiden skedde just som prästen anlände till kyrkan. Så förekommer på ett fåtal platser än i dag, bl a i Lavad i Västergötland. När det gäller övriga gudstjänster utöver högmässan såsom ottesång, aftonsång eller något slag av veckogudstjänst förekommer här och var blott sammanringning, medan andra utför samma ringning som till högmässa. Ringning efter gudstjänstens slut förekommer på vissa enstaka platser, bl a i Torsåker i Hälsingland och i en del gotlandskyrkor. Helgmålsringning på lördagar och helgdagsaftnar tycks ske så gott som överallt. Undantag är Varberg, där det inte utföres någon särskild helgmålsringning. Där sker dock kvällsringning kl 21 alla dagar året om och lördagskvällens ringning får väl då räknas som en helgmålsringning.

Klockringning utföres på olika sätt i våra kyrkor, och seder och bruk växlar från ort till ort, konstaterar kyrkovaktmästare Ivar Andersson i denna artikel. Men ändamålet är överallt detsamma: att kalla till gudstjänst och mana till andakt.

Helgmålsringning med "kimning"

Tidpunkten för helgmålsringningen är vanligast kl 18, men vintertid sker den mångenstädes redan vid solens nedgång. Helgmålsringningen på julafton har en särskild form i vissa församlingar i Skåne och benämnes för kimning. Min sagesman, kyrkvaktaren i Välluv, omnämner att kimning tillgår så att man griper om klockornas kläppar och för dem först sakta mot klockans kant. Därefter slår man allt hårdare och dämpar sedan ner slagen igen. Denna variation av styrkan upprepas så länge "ringningen" varar. Förr skedde kimning flera andra helgdagsaftnar men har nu inskränkts till julafton. En ringning som sker rätt allmänt i landets västra och mellersta delar, men även på vissa håll annorstädes, är s k bönringning morgon och kväll. Oftast sker den bara på sommaren men i Dalarö i Stockholms skärgård t ex utföres den året om. I den gamla anrika staden Sigtuna, sedan gammalt ett kyrkligt centrum, ringes bönringning tre gånger om dagen kl 10, 16 och 22 dagligen året om. I Vallentuna i Uppland ringer man bönringning endast på de fyra allmänna böndagarna, men då ringes det en hel timme. Tidpunkten för bönringningen varierar avsevärt från ort till ort. Ringningen på morgonen varierar mellan kl 6—10 och på kvällen kl 18—22. Somliga församlingar nöjer sig med en ringning om dagen antingen på morgonen eller kvällen. Seden med bönringning är mycket vacker och ämnad som en uppmaning till stillhet och andakt vid dagens början och slut.

Sedan gammalt förekommer klockringning i samband med dödsfall och jordfästningar, men även i detta fall är sedvänjorna mycket växlande. Själaringning är en sed som förekommer ganska allmänt i landets södra och västra delar men är rätt sällsynt i landets övriga delar. Denna ringning sker ett visst klockslag efter det anmälan om dödsfall har ingått. Den sker på förmiddagen kl 10 på en del ställen och kl 11 på andra. Genom ringningens längd eller genom olika klockors användande anger man på vissa håll om det är en man eller kvinna, barn eller vuxen som är död. För att begränsa antalet ringningar sammanför man i en del större orter denna ringning till en viss veckodag. I samband med tacksägelsen för avlidna sker ringning ganska allmänt i landet. Numera utföres oftast en kort ringning omedelbart efter uppläsandet, men på vissa enstaka ställen sker den efter högmässans slut. Så sker bl a i omnämnda Lavad och i Västra Ny i Östergötland. I Ströms kyrka i Jämtland ringes både vid tacksägelsens uppläsande och efter högmässans slut. Ett undantag från denna sed med ringning vid tacksägelse utgör Lindberg i Halland.

Ringning i samband med gravöppning skedde inte så sällan förr i tiden och förekommer ännu på vissa enstaka platser. Så sker bl a i Hed i Västmanland, Almunge i Uppland, Gösslunda i Västergötland och tidigare omnämnda Vallentuna. Antalet ringningar i samband med jordfästning varierar från en till tre. Två ringningar, en före och en efter akten, är mest vanligt. Då tre ringningar sker utföres den sista då begravningsföljet lämnar graven. Tre gånger ringer man bl a i Anderstorp i Småland, Gillberga i Södermanland, Finnerödja i Västergötland, Åmål och i omnämnda Välluv och Lavad. Endast en ringning förekommer i Lidköping och omnämnda Ströms församling. I större tätorter med avlägset belägna kyrkogårdar har man vanligen särskilda klockor för begravningsringning och ringning behöver då inte utföras i församlingskyrkan. I Borås sker dock begravningsringning både i kyrkan och i krematoriet. Då sorgetåget lämnar staden ringes först i församlingskyrkan och fortsätter sedan i krematoriets klocktorn, då sorgetåget närmar sig kyrkogården. Till begravningsringning får man också räkna ringning vid urnnedsättning, vilket sker på begäran på vissa enstaka platser.

Seden med ringning i samband med kyrkvigsel tycks inte vara så utbredd i landet. Det förekommer dock bröllopsringning i Anderstorp och Åtvids kyrkor samt på en del platser uppåt landet.

En form av klockringning är klämtningen och skall också beröras med några ord. Den var nog mera vanlig förr än nu och den består oftast av tre slag strax efter varandra, som upprepas tre gånger, vilket torde hänföra sig till treenighetssymboliken. Klämtningen sker vanligen omedelbart efter någon av de vanliga ringningarna eller i stället för någon av dessa. I Uppsala domkyrka sker klämtning i storklockan alla vardagar kl 10 och 16. Även denna ringningsmetod sker numera rätt allmänt med maskinell anordning.

Där det rings till kyrkofullmäktiges sammanträde

Här har nu berörts de vanligaste ringningarna som förekommer vid våra kyrkor. En del speciella ringningar förekommer även. Dit hör ringning vid tolvslaget på nyårsnatten med eller utan vigilia i kyrkan. De s k kungaringningarna är omåttliga i sin längd och påbjudes då landets konung eller någon annan medlem av kungahuset avlidit. Vid mobilisering och vid eldsvåda har kyrkklockorna förr använts för sammankallande av folk. Det sista i raden av mina exempel får bli från Västervik, där det ringes unikt nog till kyrkofullmäktiges sammanträden och andra kyrkliga stämmor. Har detta möjligen någon motsvarighet på någon annan plats i landet?

Klockringningens längd och användandet av en eller flera klockor vid olika ringningar växlar också från ort till ort. Antalet klockor i kyrkorna är även varierande — det finns små landsbygdskyrkor som äger blott en klocka. Två klockor är eljest mest vanligt, men även flera förekommer. Främst är Uppsala domkyrka med sina sju klockor. Där har man också landets största kyrkklocka, som väger tio ton.

Förr ringdes kyrkklockorna manuellt. Oftast drogs de med rep, en s k klocksträng. Ett annat slag av manuell ringning är att trampa klockorna. Då är axeln försedd med en trampa och ringaren står alltså ovanför klockan. Ringningen var många gånger mycket betungande tills man fann på kullager och vinkelaxel, vilket underlättade ringningen betydligt.

De båda anförda ringningsmetoderna har på senare år alltmer ersatts med maskinell sådan. Kända är två slag av maskinell ringning, kanske det finns fler. En s k mekanisk ringning är en trampanordning under klockorna och med en sådan kan två ej alltför stora klockor ringas av en person. Effektivast är givetvis elektrisk ringning, som blivit alltmer utbredd allteftersom tillgången på arbetskraft minskat. Därtill har man på sina håll tagit kopplingsur till hjälp, så ringningen kan ske helt automatiskt. Skall klockornas välljud riktigt komma till sin rätt så är dock den manuella ringningen oslagbar. Ingen ringning är så vacker att lyssna till som då två klockor taktfast ringes av vana ringare.

Av det här angivna framgår att klockringningssederna växlar avsevärt, men ändamålet med ringningen är och förblir densamma tiderna igenom. Klockornas manande ljud är ämnad att kalla till gudstjänst och mana till stillhet och andakt under både helg och vardag. De vill påminna om vårt jordelivs förgänglighet, men också om vårt evighetshopp. I vår jäktade och oroliga tid har de därför större uppgift än någonsin. Men tidsandan och bullret i våra dagar vill liksom dämpa klockklangen. För en mansålder sedan var det ganska vanligt att man stannade upp med arbetet då tempelklockan började ringa och männen blottade sina huvuden. Detta sker ej i våra dagar, men vi hoppas att klockklangen dock skall få tränga in i hörsamma öron och att budskapet den för med sig, skall bli mottaget och efterföljt.

Avslutningsvis citeras inskriptionen på en tvåhundraårig kyrkklocka i Norra Kedums medeltidskyrka i Västergötland.

"Kommer Kieduums boer alle
När I hören klockors ljud
Att för nådathron nedfalla
Tala med en nådig Gud
Malmens klang här neder hörs
Trones bön till himlen förs
Stundom det til' bönen liuder
Stundom döden tänka på
Stundom Er i kyrkan bjuder
Där Guds ord I höra få
Bedjen tänken hören så
Att I evigt lefwa må."

"Guldstaden" Mainz är 2.000 år gammal

MAINZ (DaD)

Hur gammal staden verkligen är, som ligger där floderna Rhen och Main förenas, kan man idag inte exakt säga. Säkert är bara, att stenåldersmänniskorna hade en speciell förkärlek för denna plats och slog sig ned där. Historikerna menar emellertid, att romarna grundade staden. År 38 före Kristus utkämpade den romerske ståthållaren i Gallien, Marcus Vipsanius Agrippa, strider mot de germanska stammarna. För att skydda sin provins anlade han legionslägret Moguntiacum, som snabbt utvecklades till en stad. Det romerska Mainz hade ungefär 60.000 invånare.

Under århundradenas lopp växte stadens anseende och betydelse i hög grad. År 742 intog Bonifacius, som anslöt Germanien till kristendomen, sitt säte i Mainz såsom förste ärkebiskop Willigis samtidigt förste ärkebiskop i "det heliga romerska rikets tyska nation". I Mainz valdes härskare och där ägde kröningar och riksdagsmöten rum. Staden förblev politisk och kyrklig medelpunkt under flera århundraden.

I dag har Mainz — fastän staden med 130.000 invånare är dubbelt så stor som under den romerska glanstiden — förlorat något av sin politiska betydelse. Den är nu huvudstad i förbundslandet Rheinland-Pfalz. Från den ärorika forntiden har emellertid många underbara byggnadsverk, konstnärliga och kulturella dyrbarheter bevarats. I Mainz står t ex den tusenåriga romanska domkyrkan, en av de mest imponerande kyrkorna i Tyskland.

Många turister kommer till Mainz för att lära känna dess goda vin eller deltaga i den glada karnevalen. Vinet spelar också en viktig roll i stadens historia. I dag finns det runt räknat 100 stiliga och romantiska vinkännare här. I "Haus des deutschen Weines" kan gästen få provsmka över 300 ädla vinsorter. I slutet av augusti och början av september firas här en av de största och stämningsfullaste vinfesterna i Tyskland. Karnevalstiden varar från den 1 januari till slutet av februari eller början av mars varje år.

LT Sport

Engelska ligan

DIVISION I

Burnley	32	20	6	6	95—54	46
Ipswich	34	19	6	9	78—56	44
Tottenham	34	16	8	10	68—58	40
Everton	33	16	6	11	65—43	38
Sheffield U	33	16	6	11	47—54	38
West Ham	33	14	8	11	62—66	36
Blackpool	34	13	9	12	57—54	35
Aston Villa	34	14	7	13	42—41	35
Sheffield W	33	14	6	13	55—44	34
Arsenal	32	12	9	11	49—48	33
Manchester C	34	14	5	15	67—69	33
Blackburn	31	11	10	10	39—40	32
Manchester U	33	12	8	13	55—58	32
Wolverhampt	34	12	8	14	59—63	32
Leicester	33	13	5	15	54—52	31
Nottingh F	35	11	9	15	55—64	31
W Bromwich	34	9	12	13	60—61	30
Birmingham	34	11	8	15	49—67	30
Bolton	33	11	7	15	45—56	29
Cardiff	34	7	13	14	38—58	27
Fulham	33	9	6	18	49—60	24
Chelsea	34	9	6	19	52—74	24

DIVISION II

Liverpool	33	22	6	5	83—32	50
Leyton O	35	19	7	9	63—38	45
Plymouth	35	18	7	10	66—58	43
Scunthorpe	35	17	7	11	76—59	41
Sunderland	35	16	8	11	68—48	40
Southampton	37	16	8	12	68—52	40
Rotherham	33	15	8	10	63—58	38
Stoke	34	15	7	12	47—41	37
Derby	34	12	9	13	60—62	33
Walsall	34	12	9	13	58—60	33
Norwich	35	12	9	14	52—62	33
Huddersfield	32	11	10	11	49—46	32
Newcastle	35	11	9	15	55—49	31
Luton	34	14	3	17	60—63	31
Preston	34	12	7	15	42—48	31
Middlesbro	34	11	7	16	63—65	29
Bristol R	35	12	5	18	45—63	29
Bury	34	13	3	18	42—68	29
Swansea	34	9	10	15	46—72	28
Charlton	33	10	7	16	52—62	27
Leeds	34	10	6	18	42—58	26
Brighton	34	8	10	16	34—70	26

TIPSGULDET

Åtta rader med tolv rätt i den senaste tävlingsomgången på stryktipset ger preliminärt vardera 79.742 kr, meddelade Tipstjänst på måndagskvällen. 247 elvor ger preliminärt 2.582 kr och 3.175 tior ger 200 kr.

På siffertipset ger tre rader med fem rätt preliminärt 18.464 kr vardera, medan 163 fyror ger vardera 169 kr.

Preliminära poolodds: pool 1-odds 2.368, 2-190, 3-13, 4-281, 5-339.

LERBERGET VANN MED 2—1 ÖVER ÖRKELLJUNGA BK

Inför en fåtalig publik och på en ganska miserabel plan spelade Örkelljunga bollklubb i söndags sin första hemmamatch för säsongen. Matchen gick mot Lerbergets IF och resulterade i en vinst för gästerna med 2—1.

Lerbergets vi Jan Engdahl gjorde första målet, varefter cf Allan Dahlgren ökade gästernas ledning till 2—0. Örkelljunga BK:s nyförvärv, Bengt Bengtsson från Höganäs, reducerade emellertid och gästerna fick nöja sig med en 2—1-seger. Lagledare för Lerberget var tidigare Örkelljunga-spelaren Ivar Carlsson.

Matchen dömdes av Sven Cederholm.

Örkelljunga BK:s b-lag slog AIK:s b-lag med 4—1 i sin bortamatch i Ängelholm.

Från idrottssekr.

Kornhult IK.
Träning tisdag och fredag kl. 17.30. Samling hos Torsten Andersson.

Laholms FK.
Träning i dag kl 18. Samling vid skolan. Möte efter.

Veinge IF.
Träning i dag i Göstorp. Samling vid stationen kl 18.30.

Knäreds IK.
Träning i dag kl 18. Klubbmöte i morgon kl 19 på Svea Svenssons café.

Skogaby BK.
Samtliga spelare tränar i dag kl 18.15.

Genevads IF.
Träning i dag kl 18.30.

Växtorps Bois.
Samtliga spelare tränar i kväll kl 19. Samling vid bastun.

Laholms IF.
Gymnastik i dag: pojkar kl 17.30, seniorer kl 19 och kvinnlig motion kl 20. Skivstångs- och löpträning kl 18.

LIONS samlar in glasögon.

Flera Lionsklubbar i Skåne har startat en insamling av glasögon avsedda för behövande i fjärran länder. Special-Optikernas Riksförbund har beslutat att taga verksam del i denna insamling, varigenom den kommer att omfatta hela vårt land. Hos varje optiker SOR finns i skyltfönstret ett litet plakat, som talar om för allmänheten, att gamla glasögon tacksamt emottages till denna behjärtansvärda Lionsinsamling. Sök alltså fram alla gamla glasögon och låt dem åter bli till nytta för människor, vars lott är att leva i ständig nöd och försakelse.

"Don Camillos" regissör

Jean-Pierre Leaud och Pierre Mondy i filmen "En vindskupa i Mars eille".

Det var år 1936 som Julien Duvivier vann världsberömmelse med "Pépé från Marseille", det mörka gangsterdramat från Alger. Det var också i rollen som Pépé, den efterspanade förbrytaren som bara drömmer om att få återvända till de parisiska förstadskvarteren som sett honom födas, som Jean Gabin hade en av sina första stora succéer. I sitt hemland var Duvivier dock ett ganska känt namn före "Pépé från Marseille". Han hade debuterat redan så tidigt som 1919 och hade gjort ett tjugotal filmer när han 1926 hade ett första genombrott med den eleganta salongsromansen "Brustna strängar", som förresten den gången fick äran inleda en fransk filmvecka i Stockholm. 1935 hade han signerat den uppmärksammade "Legionärer, Spanien har lejt er att dö", en fränt realistisk och totalt destruktiv skildring från den spanska främlingslegionen i Nordafrika. Genom denna film — liksom genom "Pépé" — kom Duvivier att räknas in i den "genre sombre" som skulle göra det slutande 30-talets franska film till något av en uppenbarelse för all världens filmvänner; han får här sällskap av den Marcel Carné som gör "Dimmornas kaj" och "Dagen gryr" och den Jean Renoir som gör "Den stora Illusionen" och "Människans lägre jag". Länge skulle denna trio vara den allt och alla domineran-de inom den franska filmen, symbolerna, förebilderna, läromästarna.

Av dessa tre verkligt betydande och stilskapande regissörer torde Julien Duvivier ha den lättrörligaste fantasin och vara den mångsidigaste talangen. Det tycks inte finnas någon gräns för hans experimentlusta eller för hans tro på sig själv (även om han naturligtvis kan göra mindre bra filmer). Han gör thrillers, han gör lustspel, han gör farser, han är inte främmande för rena folklivsskildringar och han tvekar inte att ge sig i kast med ett — kan det tyckas för franskt kynne — så främmande motiv som Selma Lagerlöfs "Körkarlen". Och under de år under andra världskriget då han — liksom Renoir fann en tillflykt — om än inte idealisk arbetsplats i Hollywood — signerar han åtminstone en förstklassig film: episodfilmen "Bortom alla gränser" som man skall minnas för dess spiritualitet och poesi. Efter kriget och återvändandet till Frankrike har han varit flitigt verksam i olika europeiska länder, inte minst i Italien och Tyskland. Det kan i detta sammanhang erinras om att en av hans kanske mest dramatiska och spännande filmer, "Flickfängelset", delvis finansierades med svenskt kapital.

Men vad som naturligtvis mer än något annat stärkt hans internationella position är trilogin om "Don Camillo", den hetlevrade och stridbare katolske lantprästen som fått en så storartad framställare i Fernandel. Den genuine Duvivier skall man naturligtvis inte leta efter i dessa filmer — då var han onekligen mera tillfinnandes i den hårda kalla liksom metallglittrande thrillern "Hon som kom från Marseille", som också formade sig till en ypperlig nästan fysiskt förnimbar miljöskildring från hallarna i Paris.

Och det är kanske just i den miljöskildringen som vi har att söka Duviviers storhet och i den fina starka personinstruktionen. Duvivier är den födde perfektionisten — liksom sin landsman H G Clouzot — och, hur svagt manuskript han än kan få arbeta med, så finns det aldrig det ringaste slarv med detaljerna. Hela hans produktion — och den är stor — är ett enda vittnesbörd om detta. Och till detta kommer så en skarp och oförvillad människouppfattning, romantisk ironi och lyrisk känsla. Lägger man till detta en bred och folklig humor, inte den vanligaste egenskapen hos franska filmskapare, så får man fram bilden av en sällsynt rikt utrustad konstnär och regissör. Hans framskjutna ställning inom den franska och internationella filmen vilar på solitt underlag och hans vitalitet visar, inte heller nu i hans sextiofjärde levnadsår några tecken på avmattning eller rutinens tomgång.

Europa Film distribuerar nu hans senaste film "En vindskupa i Pigalle", en parisisk komedi med den unge franske skådespelaren Jean-Pierre Leaud, som gjorde sitt genombrott i Truffauts "De fyra hundra slagen".

Gunnar Tannefors

Svar på platsannons

Hembiträdesfrågan är svårlöst också i Danmark. En köpenhamnsdirektör satte nyligen in en stor annons om plats för ett hembiträde. Han fick ett enda svar — och det löd på följande sätt:

— Undertecknad anmäler sig härmed som sökande till den omannonserade platsen som hembiträde med en månadslön av 600 kronor. Jag har de bästa rekommendationer från två platser. På den senare är jag ännu kvar, men då herrn i huset är mycket slarvig med sina tillhörigheter och strör omkring dem överallt, och då han alltid eller åtminstone nästan alltid är snäsig mot frun men däremot mycket vänlig mot sina hundar — ja, därför söker jag nu platsombyte. Avvaktande att höra ifrån Eder angående ett sammanträffande tecknar jag

Högaktningsfullt
(namn).

Detta det enda svaret på annonsen var författat av husets fru!

Svårt att säga

Marilyn Monroe intervjuades nyligen i en engelsk tidning. Så här gick samtalet:

— Vad tycker ni bäst om hos männen?

— Att de är maskulina.

— Och vad tycker ni minst om?

— Jag kan inte komma på nånting jag inte tycker om...

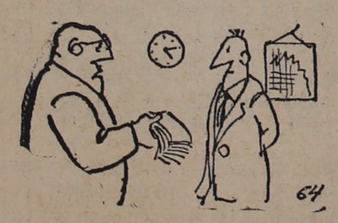

— Vill ni gå till banken och sätta in de här 50.000, herr... herr... Ja, vad var det egentligen ni hette?

Båstad

Arbetarpartiets fullmäktigelista klar.

Båstads arbetarkommun har haft årsmöte och därvid nominerat kandidater inför höstens kommunalfullmäktigeval. Bland de som uppförts på valbar plats är murare Knut Paulsson, under en lång följd av år en av köpingens främsta förtroendemän och bl. a. vice ordförande i komunalfullmäktige, ordf. i byggnadsnämnd, skolstyrelse m. m. Han lämnade sina uppdrag för åtta år sedan men gör nu come-back. Valsedeln toppas av landstingsmannen och kommunalnämndsordföranden Oscar Carlsson. Valsedeln har följande utseende: Oscar Carlsson, Hilbert Johansson, Edmund Kjellberg, Knut Paulsson, Per Mattsson, Edit Ström Henning Frick, Lars Erik Brorsson, Viola Thelin, Sture Nilsson, Gunnar Eriksson, Erik Andersson. Med undantag av hr Paulsson tillhör de sex främsta namnen den nuvarande fullmäktigesuppsättningen, där hr Gunnar Palmgren avsagt sig förnyad kandidatur.

Scan

AVRÄKNINGSNOTERING

för veckan den 26/3—31/3 1962

Priserna gäller för boskap inklusive hudar och skinn och för svin inklusive huvud och fötter men utan istrar.

Klass	Ko	Kviga	Stut	Ung tjur	Äldre tjur
Ex. pr.	503	561	546	531	493
1+	496	556	541	526	486
1	494	529	514	506	484
1—	489	504	504	496	479
2+	487	490	490	490	
2	485	485	485	485	
2—	482	482	482	482	
3+	475	475	475	475	
3	470				
3—	465				
4	460				

Klass	Göd-kalv	Mellan-kalv	Späd-kalv	Får	Lamm
Ex. pr.	855	635	505	525	690
1+	805	610		515	620
1	760	580	460	470	555
1—	730	555		435	525
2+	680	530			
2	655	510	420	385	485
2—	615	495			
3+	545	475			
3	530	470	375	355	405
3—	510	465			
4	490	460		335	325

Häst Ex. pr. 425, 1 410, 2 395,, 3 390.

Unghäst: 465. Föl: 530.

Fettavdrag:

Ko: B —40, C —55, D —70.
Kviga: B —60, C —75, D —90.
Stut: B —60, C —75, D —90.
Ungtjur: B —60, C —75, D —90.
Dilamm: Ex. pr. 10:—, 1 9:—2 7:—.

Äldre tjur o tjur över 400 kg: B—40, C—55, D—70.

Får: —120, —160, —180.
Lamm: —120, —160, —180.
Häst: —20, —30, —40.

Ungtjurar vägande 275—400 kg —20 öre pr kg.

*) Gödkalvar vägande över 80 kg —40 öre per kg.

Ulliga får och lamm +20 öre per kg.

Smågrisnot. innev. vecka 25 kg basvikt kr 3:30 överskjutande vikt 2:25 pr kg.

Låglandskalvar som förmedlas till liv avr. med 5:— kr för kvig- och 4:25 för tjurkalvar vägande upp till 60 kg överskju. 3:— kr pr kg. t. o. m. 70 kg.

SRB kalvar 3:75 pr kg.

Slakterisvin	Ex pr	I	II	III
Und. 10 kg	—	250	250	250
10—11½ kg	—	260	260	260
12—14½ kg	—	280	280	280
15—34½ kg	—	300	300	300
35—49½ kg	—	325	300	300
50—54½ kg	—	350	315	315
55—57½ kg	410	385	350	335
58—59½ kg	420	400	355	340
60—63½ kg	435	410	365	345
64—65½ kg	435	415	370	350
66—67½ kg	430	415	370	355
68—69½ kg	425	410	370	350
70—71½ kg	420	405	365	350
72—73½ kg	415	395	360	345
74—75½ kg	400	385	355	345
76—79½ kg	385	375	350	340
80—89½ kg	375	365	345	335
90— kg	365	355	340	330

Suggor: EP 315, 1 285, 2 245, 3 230.

Ornar (flådda)

EP 250. Halvornar 35 kg och över 280, under 35 kg —20 öre å resp. viktgrupp och klass för svin.

Enligt jordbruksnämndens bestämmelser utgår slaktdjursavgift med:

14:— kr pr nötkreatur vägande minst 200 kg.
10:— kr pr nökreatur vägande 150—199 kg.
7:— kr. pr nötkreatur vägande under 150 kg.
10:— kr pr häst och föl.
4:— kr pr kalv vägande minst 30 kg.
25:— kr. pr svin vägande minst 30 kg.

Tillförseln föregående vecka 22.584 svin och boskap.

Not. höjd för sl. svin 72—75½ kg EP med 5 öre och ornar med 10 samt sänkt för gödkalv med 10—25, spädkalv med 20 och suggor med 5 öre.

USA HAR EN MILJON SVENSKÄTTLINGAR

Var femte medborgare i USA är född utomlands eller har föräldrar av vilka åtminstone den ena föddes i utlandet. Den amerikanska folkräkningsbyrån, som alltjämt bearbetar det digra materialet från 1960 års folkräkning, fann att 9.738.142 amerikanska invånare räknade andra länder än USA som sina födelseländer och att 24.312.263 amerikaner hade föräldrar av vilka den ena eler båda var födda utomlands. USA:s folkmängd var 179.325.671 år 1960.

Antalet svenskättlingar i första och andra generationen uppgick till drygt en miljon, eller mera exakt 1.046.942. Italien var ursprungslandet för den största gruppen av utlandsfödda och deras barn, 4.543.935. Därefter följde Tyskland med 4.320.644, Canada 3.181.051, Storbritannien 2.844.651, Polen 2.780.026 och Sovjetunionen 2.290.267. Dessa sex länder svarade för 59 procent av alla amerikaner av utländsk härkomst.

Siffrorna för de övriga skandinaviska länderna var: Norge 774.000, Danmark 399.000 och Finland 240.000.

Det moderna Island strävar att förena urgammal och hypermodern stil.

Island — Nordens lillebror

Av Bodil Gyllenborg

Här i Skandinavien finns det ingenting i vår geografi, som direkt och dagligen erinrar oss om att vi bor på det tunna skalet kring en glödande eld. Det skulle i så fall vara med undantag av Hallandsås, som enligt uppgift skall vara resten av en förhistorisk vulkan. Men om man tycker om vulkaner och älskar att hålla fast vid tesen att "vi har allting här i Norden", då bör man lägga sig vinn om att ta med Island, som är det mest koncentrerade vulkanområdet på jorden, i den nordiska samkänslan. Sett från den synpunkten är det inte så märkvärdigt om namnet Island omedelbart väcker associationer om gejsrarna, de varma källorna på sagoön. Men om vi i övrigt sysslar med Island kan vi inte undgå att bli påminda om att just Island är en mycket väsentlig del av Norden.

Island upptäcktes av vikingarna på 800-talet och är alltså yngst av länderna i den nordiska syskonkretsen. Men trots detta är det den del av Norden som genomgått den mest olikartade och mest motstridande utvecklingen, både i historiskt och kulturellt avseende. Även om det är obehagligt att behöva medge det så måste man faktiskt fastslå att Island under mer än 600 år, först under Norge och senare under Danmark, har behandlats och exploaterats som ett koloniland. Det är väl denna omständighet som har gjort att Island kommit att framstå som ett styvbarn i den nordiska historien. Betecknande är att dess historia och utveckling blott har blivit knapphändigt behandlad i de nordiska historieböckerna. Men om historikerna har visat klent intresse för Islands styrelse så har dock den isländska medeltidslitteraturen alltid kunnat påräkna deras bevågenhet. Sagotiden var romantisk och tog sikte på att ge den egna nationella värdigheten en större gloria — det må ha rört sig om dansk, norsk eller svensk strävan. Dessa manipulationer med "det gemensamma nordiska kulturarvet", som man så vackert uttryckte sig om de isländska handskrifterna tog till och med tyskarna del i. Den danske språkforskaren Lis Jacobsen har berättat att hon under hitlertiden i mitten av trettiotalet av en känd tysk litteraturforskare fick följande överraskande upplysning om de isländska handskrifterna: "Hier haben wir ja wirklich eine gemeingermanische Litteratur — Island ist ja auch unsere älteste deutsch-nordische Koloni"! (Här har vi ju verkligen en sam-germansk litteratur — Island är ju vår äldsta tysk-nordiska koloni.)

Av de stolta ättegårdarna, där sagorna utspelades, finns endast få och obetydliga rester kvar. Trä har ju alltid varit en sällsynt vara på Island och byggnadsmaterialet var jord och grästorv. Men husens grundtyp med de spetsiga gavlarna går igen i nutidens Island, och till och med i de moderna betonghusen, som skjuter upp i raskt tempo, försöker man att på ett eller annat sätt få med spetsgaveln.

Och vem bor i dessa hus? Hurudan är befolkningen?

Författaren Jörgen Sandvad har en gång uttalat, att det finns två slags människor på Island, arbetare och konstnärer. Det egendomliga är att de dessutom återfinnes i samma person. Det är kanske att gå till överdrift, men hur många gånger har man inte hört att i ett sällskap — och islänningarna är stora sällskapsmänniskor — bestående av alla möjliga människor, har kanske hälften gett ut minst en diktsamling. Ett lustigt exempel härpå har jag i min isländske farbror, som är både ambassadråd och författare till flera skådespel och böcker. Det är kanske denna sammanblandning som har gjort att isländska konstnärer som något unikt i Norden kunnat sammansluta sig till en fackorganisation. Läslusten och konstgädjen är allmän, och det faller sig helt naturligt att man efter en ansträngande arbetsdag på kvällen ofta avlägger besök på flera konstutställningar, konserthus, teatrar o s v. Eller man odlar det kulturella utbytet i hemmen. Det sägs att den store diktaren Laxness i sitt hem utanför Reykjavik håller "stilsalong" liksom i det adertonde århundradet. Där konverseras det, musiceras och läses högt. I sitt författarskap är han en tolkare av de föreställningar om människovärdet, som bestämmer var tids liv och strid. Som tänkare, konstnär och privatmänniska är han aristokrat i ordets allra bästa mening. Han har den horisont, som är typisk för modern isländsk kultur, där konstnären lever och verkar i en nära förbundenhet med landet och dess folk. Diktaren Tomas Gudmundsons sextioårsdag firades i Reykjavik med hans förläggare och två direktörer från Islands Landsbank i spetsen. Ja, det är gott för konsten att dess utövare har storsinnade bankdirektörer bakom ryggen när dessa har sinne för både pengar och kultur.

Men tillbaka till geysrarna.

Värmen från dess underjordiska källor har nyttogjorts överallt, där man behöver tillgång till värme. I Reykjavik har man ett storslaget system, där kokande vatten ledes in i alla centralvärmeanläggningar, och i Hverargerdir odlas grönsaker och tropiska frukter i speciella trädgårdsanläggningar. Doften av romantik har inte gått förlorad, och det skulle inte förvåna om Island under den närmaste framtiden kommer att slå igenom som turistland. Stora, bekväma bussar går varje dag på de smala grusvägarna från Reykjavik över Akureyri i norr till Seydisfjord på östkusten, och den omständigheten att öns inre del, hela det väldiga jökelområdet som förlorar sig i lavamarkerna är utan egentlig förbindelse med omvärlden, har i hög grad gynnat uppkomsten av trafikflyget. Bekvämt utstrickt i bekväma fåtöljer i hypermoderna plan från Icelandair kan man få njuta av "den oförglömliga utsikten över den mörkvioletta lavamarken, ett stelnat hav.

Island har under sin korta tid som självständig stat genomgått en rivande utveckling. Likväl säger dagens islänningar: vi har så många möjligheter att vi inte vet vilken vi först skall ta itu med. Eller sagt på ett annat sätt: Islänningen är en levnadskonstnär i sin balans mellan arbete och njutning, mellan isolation och öppenhet — han är medlem av ett utvalt kulturfolk, som under givna omständigheter har lika stor användning för båda delarna. Det vore önskvärt att arbetet för en nordisk samkänsla också måtte ta sig uttryck i att ännu flera än vad som nu är fallet finge möjlighet att lära känna vulkanen Island, dess folk och dess kultur. Och initiativet härtill måste tas inte bara från de övriga nordiska ländernas sida utan i lika hög grad av Island självt.

Ku-Klux-Klan från Oberbayern

De här veckorna är en smula vilda i München och dess närmaste omgivning med över 200 maskeradbaler per natt. Bland de maskerade finns personer som går förklädda även när det inte är karneval. Det är medlemmar i en lantlig, hemlig organisation, som på liknande sätt som den amerikanska "Ku-Klux-Klan" utvecklats till en osynlig makt.

I den bayerska organisationen "Habererbund" går det dock ej blodigt till. Här lynchas och torteras inte, utan används endast hån och humor. En vit tuppfjäder i hatten är medlemmarnas kännetecken. Var och en har ett hemligt täcknamn och är "i tjänsten" äventyrligt maskerad. För att hålla oinvigda på avstånd används paroller och andra hemliga tecken.

Vid mötena sammanställs bybornas syndaregister. Varje bonde, som t ex behandlar sitt tjänstefolk illa eller blandar för mycket vatten i mjölken och varje krogvärd, som håller för litet öl i glasen, varje bagare, som bakar för små småfranska liksom alla som inte tar troheten i äktenskapet på allvar eller gjort något annat omoraliskt, måste räkna med att bli upptagen i syndarnas register.

De stora och små syndarna och synderskorna utsätts sedan för "Habererbunds" attacker. Organisationens medlemmar församlas nattetid framför syndarens hus. Vid facklors flackande sken läses först listan över de närvarande upp, varvid naturligtvis endast täcknamnen används. Bland de maskerade gestalterna finns alltid en, som inte står på listan. Han är "djävulen" som aldrig får fattas vid dylika tillfällen. Med alla möjliga och omöjliga instrument, såsom trummor, gamla kastruller och koskällor, uppförs sedan en slags kravall. Därefter, då husfolkets och alla grannarnas uppmärksamhet väckts, läser en av medlemmarna upp de ifrågavarande syndarna i humoristiska verser. På varje vers följer ett kraftigt musikinslag och till slut fördrivs "djävulen", varmed symboliskt sett syndarna jagas bort.

Efter en dylik attack faller det inte någon bybo i Bayern in att fortsätta synda. Som moralens tjänare har "Habererbund" ofta uppnått mycket mera på detta sätt än någonsin en sträng lagparagraf. Visserligen har denna företeelse med tiden blivit mycket sällsynt.

— En granat avfyrades tidigt på söndagsmorgonen mot sommarpalatset — de franska generalguvernörernas tidigare residens — i Alger utan att åstadkomma några större skador. Det var andra gången på två dagar som en officiell byggnad i den algeriska huvudstaden utsattes för bazookaeld. (TT-Reuter)

VET NI

att stormkatastrofer vid de frisiska kusterna under årens lopp kostat tusentals människor livet?

Den största stormflodskatastrofen där inträffade 1717 och kom fullständigt överraskande för invånarna. På kusten mellan Ostfriesland och Eiderstedt omkom 8.500 personer vid detta tillfälle.

Från Stad och Bygd

DEN 27 MARS 1962.

Boxningens vara eller icke vara har varit på tapeten ofta och särskilt under den gångna månaden. Riksdagen hade uppe ämnet till behandling men beslöt att inte göra något åt det hela. I går kom meddelandet att den amerikanske före detta världsmästaren i weltervikt blivit fruktansvärt misshandlad i en titelmatch och att han nu svävar mellan liv och död. Läkarna har gjort en svår operation och läget är mycket kritiskt. Millioner amerikanska TV-tittare blev åsyna vittne till den veritabla misshandel som Kid Paret blev utsatt för. Han blev såpass illa skadad att han i medvetslöst tillstånd fick bäras ut till omklädningsrummet. Boxnings-"sportens" belackare har här fått ytterligare vatten på sin kvarn. Det rör sig inte om sport längre, när två människor uppsåtligen står och misshandlar varandra.

Jimmy.

I all korthet

● ARGA HUNDAR. — Sju personer blev så svårt bitna, att de måste föras till sjukhus, då nio dobermann-pinscher-hundar på lördagskvällen hoppade av en bil på en starkt trafikerad gata i London. De arga vakthundarna skadade tde kvinnor, tre barn och en man.

● SOMMARTID i England började kl 03.00 på söndagsmorgonen. Den gäller till oktober månads slut.

● USA är försvarslöst mot Sovjetunionens nya globalraket både från söder, öster och väster, säger generalmajoren professor Georgij Pokrovskij i tidskriften Ogonjok. Globalraketerna är inte bara synnerligen träffsäkra utan även starka nog att bära med sig mycket tunga kärnvapen. Den nordamerikanska kontinentens geografi är sådan att det inte finns någon möjlighet att bygga ett försvarsparaply på sydsidan, fastslår generalen.

HOS FRISÖREN.

Braberaren: — Ert hår börjar bli grått min herre.

Kunden: — Det förvåna mig inte, raska på!

I dag

RUDOLF

Solen går upp kl. 5.58 och ned kl. 18.39.

I morgon

MALKOLM

Solen går upp kl. 5.55 och ned kl. 18.41.

Dagens rim

Om svårigheten att skriva högstämd lyrik, varom en erkänd skald skaldat.

När diktarn ska skriva en högstämd vers
går tankarna bums både kors och tvärs
och uppåt och ner som besatta.
Och detta, som händer varenda gång
som skalden ska skriva en högstämd sång,
han har ju så svårt för att fatta.

Han avser att skriva om hjärta och rymd
men genast är tanken av annat skymd
som fjärmar från rymd och från hjärta.
Och versen blir så erbarmligt vissen och grå
och storvulna tankar bli grådaskigt små
och strax blir han uppfylld av smärta.

Han lämnar de högstämda tankarnas loft
med längtan och drömmar och blomsterdoft
och strax står han stadigt på jorden.
Han formar om dagliga tingen sin vers
och tycker sig finna att kors eller tvärs
ej längre går tanken och orden!

Soliman

Det behövdes inte

Den stackars läkaren väcktes mitt i natten av telefonen — och i luren hörde han en upphetsad röst:

— Ni måste komma genast doktorn! Vår son har svalt en korkskruv!

— Jag kommer, sa läkaren.

Men just som han skulle ge sig i väg ringde telefonen igen.

— Ni behöver inte komma, sa rösten, vi har hittat en annan korkskruv!

Förtroliga stunder

"Lill". Statliga seminarier för huslig utbildning, förlagda till Stockholm, Göteborg, Uppsala och Umeå övertar fr o m 1 juli 1962 lärarutbildningen inom detta område. Vänd er till det seminarium som passar er bäst och begär prospekt över fordringarna för att bli "textillärarinna" som den nya titeln kommer att lyda. Vederbörande bör fylla lägst 19 år under det år inträde sökes. Lycka till!

"Gallie"

"U L -62" tillrådes att kontakta redaktionen för Svensk Sjuksköterskетidning, som säkert kan ge alla upplysningar om det helt nya yrke ni nämner. Lycka till!

"Gallie"

Juridiska spörsmål

Under denna rubrik besvaras juridiska frågor av allmänt intresse mot en ersättning av 3 kr i frimärken. Frågor som kräver ett mera ingående eller enskilt svar betingar ett något högre arvode. Alla brev adresseras till Hallands Nyheters Juridiska avdelning, Norrmalmstorg 4, Stockholm.

FRÅGA: Har sedan 1905 arrenderat en mindre, avsides belägen jordlott, mot en årlig arrendeavgift. Nu har ägaren försålt sitt hemman. Äger nye ägaren rätt att utan uppsägning övertaga denna lott? Något skriftligt arrende finns ej.

Oviss

SVAR: Upplåtelse på arrende skall i princip ske för viss tid eller ock för arrendatorns livstid. Är icke arrendetiden så bestämd, skall avtalet anses ingånget för en tid av 5 år. Ni synes sålunda ha rätt att fortsätta med arrendet till dess nu löpande 5-årsperiod utgått, alltså under år 1965.

FRÅGA: 1) Har jag rättighet att ge bort en skogs- och jordbruksegendom till en lantbrukare (ej släkt) mot övertagande av inteckningsskulder? 2) Kan lantbruksnämnden stoppa gåvomottagarnas ansökan om lagfart på egendomen?

Lantbrukare

SVAR: 1) Ja. 2) Förvärvstillstånd kan vägras.

En giraff som blir blöt om fötterna på vintern, får inte snuva förrän nästa sommar.

(Nils Dahlbeck)

DJURPRAT

Då ugglefamiljen flyttade

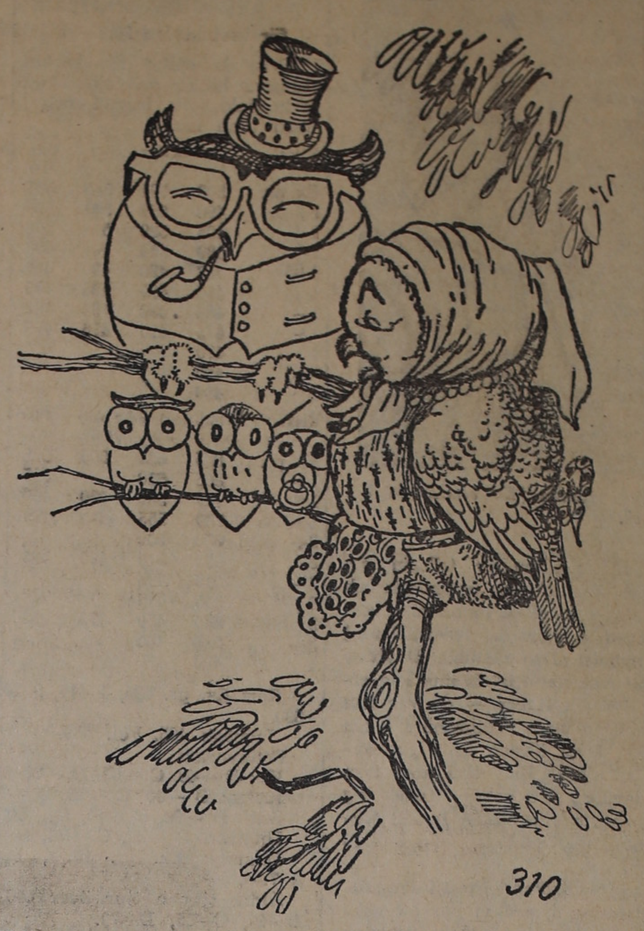

Hela sommaren hade ugglefar och ugglemor bott på den gamla höskullen med sina tre barn. De hade haft det underbart fredligt, på loggolvet vimlade det av möss och råttor, blåsten kunde inte komma in med kyla till det varma boet på takbjälken.

Nu var sommaren snart slut, vinden tog fram sin skarpa vinterstämma och tjöt otrevligt kring takskägget. Luften blev kyligare och en morgon då ugglefar vaknade, upptäckte han, att några fladdermöss hade slagit sig ner inne i en hålighet mellan tegelstenarna i muren. Nästa morgon var det ännu flera och den tredje morgonen var hela rummet därinne fyllt med de brunsvarta djuren, som pep och väsnades. Nu var all ro och fred borta på den tidigare så hemtrevliga skullen.

Ugglemor trätte , för hon blev nervös av det ständiga pipandet, men ugglefar satt bara och sög på sin pipa och såg ut som om ljudet närmast gladde honom.

— De stackars djuren ska väl också ha lov att vara här inne i värmen, eller vill du kanske att jag ska jaga ut dem i kylan, så att de dör nu strax innan de ska ha sina ungar? Det skulle vara hjärtlöst, det borde du som kvinna kunna förstå!

— Jamen, de förstör nattsömnen både för mej och våra små, så något måste du göra!

— Vi kunde försöka sova ute i den stora pilen. Våra täta fjädrar skyddar oss mot kylan, sade ugglefar. Och det gjorde de så.

Men kylan blev mycket svår den natten. Uggleungarna pep och jämrade sig och ugglemor trätte på mannen och kallade honom för ett våp som lät sig drivas ut från hus och hem av bara medlidande.

— Du är blötsint och dum, sade hon till slut, och det tyckte han inte om att höra. Han gick på vingarna och seglade in genom luckan på skullen igen, för nu var han tvungen att få till stånd en ordning med fladdermössen. Arg var han, hans ögon blixtrade i mörkret och då han strax innanför luckan såg en pipande fladdermus hänga där med huvudet nedåt började han att skälla ut den.

— Vi är olyckliga djur, pep fladdermusen, förr bodde vi lugnt och skönt i kyrktornet, men det vimlar med råttor däruppe, så vi vågade inte stanna där längre. Råttorna tog våra små barn. Här är det inte ett dugg bättre — du försöker jaga bort oss och jag har tappat mitt barn nere i höet och kan inte hitta det igen.

Ugglefar ångrade genast sin vrede. Hans goda ögon och öron sade honom med detsamma var det lilla fladdermusbarnet hade fallit och strax förde han det tillbaka till modern, som tackade och sade, att han borde ha en belöning för sin godhet, men hon var fattig och kunde inte ge honom något.

Ugglefar flög förnöjt tillbaka till sin familj och berättade om sin upplevelse.

— Vad vann du med det då? frågade ugglemor. Du är som jag sade förut blötsint och dum och låter din familj lida därför att du inte nänns köra de andra på porten!

— Vi kunde ju flytta upp i kyrktornet, där finns det massor av föda och det är betydligt förnämare för ärevördiga ugglor att hålla till bland präster och klockare än bland landstrykare och fladdermöss på en dammig skulle.

— Det är möjligt att du inte är så dum ändå, muttrade ugglemor och tillsammans flög familjen för att uppsöka en betydligt bättre och förnämare bostad. Och det bara för att ugglefar var så vänlig, att han inte nändes att köra ut fladdermössen från hans rättmätiga bostad.

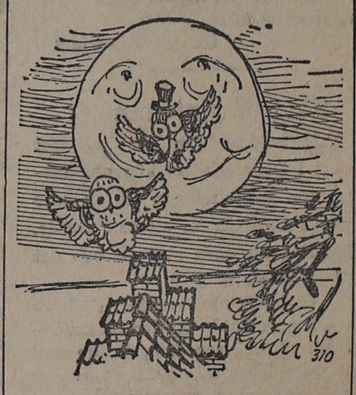

Visste

Läraren talade med barnen om personlig renlighet och frågade så:

— Vet någon av er vad man ska göra för att hålla tänderna friska och rena?

Allmän tystnad men så räcker en av de yngsta upp handen:

— Man skall borsta dem.

— Hur ofta skall man borsta dem? frågade läraren.

— Morgon, middag och kväll.

— Och vad skall man borsta dem med?

— Med en tandborste.

— Det är riktigt. Har du någon tandborste?

— Nej.

— Nå, men hur vet du då att man skall borsta tänderna med tandborste?

— Vi säljer tandborstar i vår affär!

Doktorn svarar

Under denna rubrik besvarar en svensk legitimerad läkare kostnadsfritt medicinska frågor från läsekretsen.

Förse frågorna med lämplig signatur och uppgiv helst ålder och kön. Det är givet att envars anonymitet obrottsligt bevaras. Märk breven DOKTORN SVARAR och sänd dem till redaktionen.

"Förtvivlad". Era båda frågor är lättast att besvara i omvänd ordning. Det finns absolut ingen möjlighet att någon "myndighet" under er sjukhusvistelse för några år sedan, medverkat till att en minskning av den sexuella potensen sedan dess förelegat.

Bakom en dylik svaghet i den sexuella aktiviteten kan ligga ett flertal olika faktorer såsom till exempel klenhet, sjukdom m m. En av de vanligaste orsakerna är emellertid nervösa besvär och det vore därför med hänsyn till vad ni beskrivit i ert brev om era mångåriga nervösa problem, säkerligen av stort värde om ni kontaktade en psykiater eller annan psykiatriskt skolad läkare.

"Eva 26 år". Den intensiva och invalidiserande värk ni nu har i nacken och som startade för några veckor sedan efter en svår huvudvärk med kräkningar, bör utan tvekan ge anledning till ett personligt besök hos en läkare. Ni bör vända er till en läkare som sysslar med invärtes sjukdomar för en grundlig undersökning. Det är tyvärr omöjligt att utan en dylik söka spekulera i orsaken till dessa akuta och intensiva besvär.

Vid den stora middagen hade prosten fått till bords en dam, som uppträdde i en starkt urringad toalett. Till hennes förargelse bevärdigade prelaten henne inte med en blick och inte ett ord under hela middagen. Efter middagen blev hon glatt överraskad då prosten kom fram till henne med ett läckert fruktfat.

— Åh, tusen tack; kvittrade damen. Vilken ära för mig att prosten bjuder mig på ...

— Ingenting att tala om! avbröt han. Men kom ihåg att Eva upptäckte inte att hon var naken förrän hon hade ätit äpplet.

DET SÄGS...

Sagt och skrivet

Min Hugo blir alltid viking så här års. Han längtar fria horisonter och vill somna in vid vågornas kluck mot kölen.

Han säger att jag, i likhet med många andra hustrur, vilselett honom under förlovningstiden.

Han påstår att många kvinnor under den tid de s a s halar in mannen gärna inger honom tanken att de skall bli idealiska sjömanshustrur som dyrkar att ligga sju veckor i sträck på sjön, rynka gardiner till ruffen och bräcka skinka på spritkök med kardansk upphängning.

För att sedan då de väl fått karlen i håven, alltmera lägga av sjölivet och börja tala om att vatten är så vått, att man blir så reumatisk på sjön och att man nyss lagt håret.

(Kid Severin i Expressen)

Det är inte riktigt att allt, som kan missbrukas, är av ondo, ty då skulle man bli tvungen att hälla allt vin i Rhen och slå ihjäl alla kvinnor.

(Martin Luther).

Lullebelle

— Naturligtvis har jag glömt den där dumma historien, men därför är det inte meningen att du ska glömma att jag glömt den!

Hertigkranium under Downing Street 10

Ett grymt kapitel ur Englands historia har aktualiserats i dagarna då det vid restaurationsarbeten av brittiska premiärministerns residens, ryktbara och enkla huset Downing Street 10 under källarens mark påträffades ett kranium. Fyndet skvallrar om en bödels barbariska oskicklighet. Medan brittiska imperiet under långa tider regerades från detta hus, hade ingen av dess talrika herrar någon aning om, att de dagligen trampade över graven av en ryktbar hertig från 1600-talet. Det nyligen upphittade kraniet tillhörde salig hertigen av Monmouth, en son till Englands konung Karl II. Hertigen anförde revoltmännen mot Jakob II, den katolske brodern och efterföljaren av kung Karl, vars rätta arvinge hertiden av Monmouth ansågs vara. av kung Karl, vars rätta arvinge hertigen av Monmouth ansågs vara. Tronpretendentens avrättning måste ha varit en hemsk händelse. Kraniets panna visar ett djupt hål efter slag med en tung yxa. Såret var dock inte anledningen till döden. Hertigen dödades av en okunnig bödel med flera knivhugg i halsen och huvudet.

REFLEXER och REFLEXIONER

Inga satt och läste sina läxor. Det gick knaggligt. Det var inte roligt. Mor, som höll på med sömnad, lämnade rummet. Blixtsnabbt lade Inga undan läxboken och tog ur skolväskan fram ett veckomagasin, som hon lånat av en kamrat. Nu lyste hennes ögon. Hela hennes varelse var med i vad hon läste. Mor kom ganska snart tillbaka in i rummet.

"Jaså, du är färdig med läxan nu. Då kan du få hjälpa mig med middagsdisken".

Ingas blick snocknade. Hon muttrade något om "att aldrig får man ha en rolig stund — alltid är det något man skall hjälpa till med".

Mor satte sig ned bredvid Inga.

"Du Inga", sade hon, "du tycker att läxan är tråkig och du finner det motbjudande att diska och städa. Tänk dig, lilla Inga, om jag hade samma inställning. Tänk, om jag i morse, då du gått till skolan, satt mig att läsa romaner och veckomagasin eller gått att hälsa på andra mödrar och struntat i arbetet här hemma, hur skulle det sett ut här hemma? Hade du känt dig tillfreds, då du kom hem? Hemmets trevnad hade varit borta och du skulle säkert utropat:

"Men mamma, har du inte bäddat! Du har ju inte städat! Och du har ju ingen mat färdig åt mig!"

Inga slog ner blicken och svarade ingenting.

"Ser du", fortsatte mamma, "ett hems trevnad beror på den anda och det sinne med vilket man utför hemmets arbete. Mången finner ett hems arbete enformigt och långtråkigt, men ser du, det är det inte. När jag går här och städar och bäddar och pysslar om blommorna, då **skapar jag trivsel.** Och då jag står och putsar fönster, **släpper jag in solen i stugan.** När jag stoppar och lagar kläder, då **spar jag pengar,** och när jag ligger på knä och torkar golven, då får jag **en stunds gymnastik.** Och när jag står vid diskbaljan, **kopplar jag av** och låter tankarna syssla med annat. Ibland tänker jag över vad jag skall göra nästa dag, ibland går jag i minnet igenominnehållet i en bok jag läst, eller funderar jag ut vad jag skall svara på brevet jag fick från farfar för några dagar sedan".

"Ja, men mamma, jag tycker det är hopplöst, att dag efter dag göra samma arbete"!

"Tycker du, att jag skall låta bli att diska, städa och laga mat ett par dagar".

"Jag vet inte.... nej, det får du inte...."

"Nej, du Inga, om inte de små, små dagliga sysslorna sköttes, så bleve ditt hem snart inget hem. Damm och smuts o. otrevnad komme att grina emot dig, när du trädde in genom dörren".

Inga slog armarna om mors hals och utbrast:

"Mamma, vi går genast och diskar"!

Du såg väl den glada solstrålen som lyste i mors och Ingas fotspår, när de gick från dagligrummet ut i köket.....

— — —

"Sverige hjälper" — vilken fin skylt! Vi gripas av dess maning och öppnar vår börs, kanske till och med plånboken någon gång, och ger en slant eller en sedel. Och det är gott och lovvärt. Ty nöden är stor i vår värld och hjälp behöves.

Någon har en gång sagt, att när Gud skall ha pengar, då skall magen ha mat. Nyligen läste jag om en tillställning med ändamål att skaffa pengar till hjälp åt spetälska barn, "en blomsterfest till förmån för leprasjuka barn — en galafest i kontinental stil, där alla blommorna var ditflugna direkt från Revieran och där dräkten skulle vara smoking".

"Sverige hjälper" — för att få oss att ge ett bidrag till hjälpverksamhet bland spetälskesjuka barn, måste vi lockas med en fest, där de från Revieran hitflugna blommorna kostade minst lika mycket som festens behållning blev till förmån för de sjuka barn som denna var avsedd för. Bilden av Lasarus, där han ligger utanför den rike mannens hus, tränger sig fram i mitt inre. Medan frosseriet och dansen o. skrålet från festen inne i huset pågår, kommer en tjänare ut genom dörren och kastar en brödkant åt tiggaren, som ligger sårig och trasig i rännstenen.

"Sverige hjälper" — inte betyder det något för de leprasjuka barnen på vad sätt pengar anskaffas för att de skall få hjälp — men är det någon heder på oss svenskar att vi, för att kunna förmås att ge en slant av vårt överflöd för att bringa hjälp åt olyckliga medmänniskor, skall behöva lockas med en fest där dräkten skall vara kavaj med sidenslag och byxor med revärer och hitflugna blommor från Revieran?

— — —

Du har väl sett hur våren står på lur överallt, trots kylan. Javisst, du anar den, längtar efter den, står med öppen famn att taga emot den. Får jag sluta med ett par strofer om våren, människolivets vår.

"Tag vara på den korta, vackra våren,
din tankes kraft, ditt sinnes rikedom,
din längtans glöd, din kärleks rika blom,
de löftesvarma glada solskensåren".

Hs.

KULMAN

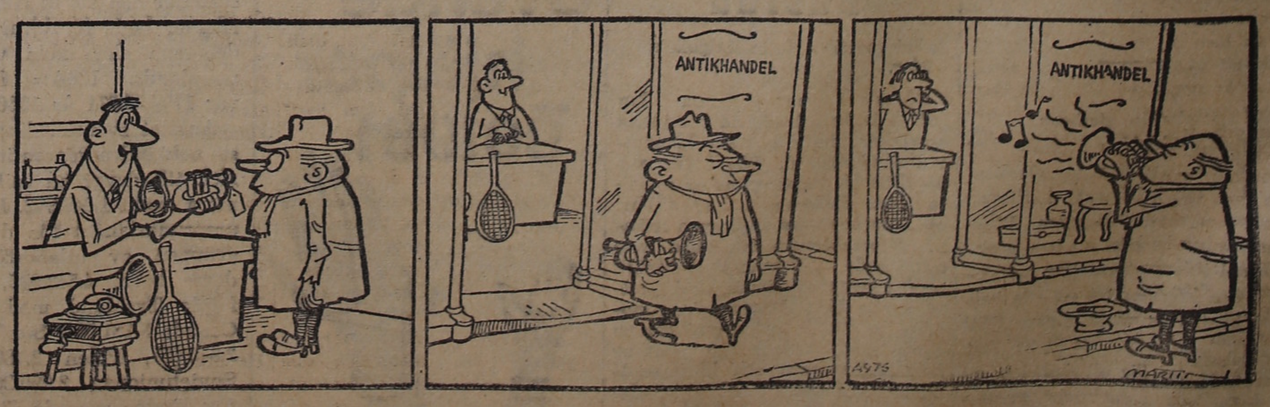

RADIO och TV

Tisdag

Den 27 mars
PROGRAM 1

5.55 Vardagsmorgon.
6.00 Nyheter. Därefter: Grammofonmusik.
6.20 Morgonandakt av komminister Lars Olov Almgren.
6.30 Nyheter och väderlek. Därefter: Victor Herbert-melodier.
7.00 Nyheter. Därefter: Giovanni Gabrieli. Kör och orkester från Gabrieli-festivalen i Venedig 1957.
7.40 Morgonandakt av stiftsadjunkt Harald Ohly.
8.00 Nyheter och väderlek.
8.15 Småbarnskvarten. Trollet som stoppade visor i säcken.
8.30 Kvartersbageri och brödindustri.
8.45 Skolradio: Marsmorgon. Morgonsamling kring lyrik och musik. 9.00 I atomens värld. 5. Upptäckter och forskning. 9.20 Den barmhärtige samariten. 9.40 På järnvägsstationen. Ordkunskap för årskurs 4. 10.00 Blind Man's Buff. Radioengelska för femte skolåret.
11.00 Nyheter och programläsning. Därefter: Musik under arbetet.
12.00 Klockspelet i Stadshustornet. Dagens dikt. Därefter: Lunchmusik.
12.30 Nyheter och väderlek. Därefter: Börsnoteringar och lätt på grammofon.
12.58 Tidssignal.
13.00 Skolradio: Sjung, spela och lyssna.
13.30 Tonerna de gå...
14.00 Timme med tema. Mest på lek.
15.00 Riksronden.
15.10 Radioföljetongen Fåfänglighetens marknad av William M Thackeray. Mr Osborne tar fram familjebibeln.
15.40 Johannes Brahms. (Från italienska radion)
16.20 Kring en bok. Ingrid Hiort af Ornäs kåserar.
16.30 Låtar från Gotland.
16.40 Det eviga kvinnliga. Tove Ditlevsen, Solveig von Schoultz, Aslaug Vaa och Elsa Grave läser egna dikter, introducerade av Tage Aurell.
17.00 Nyheter. Sjörapport.
17.20 Ungdomsjournalen.
17.20 Radiogänget.
17.50 Grammofonmusik.
18.20 Löpsedeln.
18.25 Meddelanden.
18.30 Nyheter. Dagens eko.
19.00 Nyheter och väderlek.
19.05 Radiopoeten.
19.06 Teaterns dag. Radion högtidlighåller den första "World theatre day".
19.06 Anförande av Karl Ragnar Gierow.
19.10 Antigone. Drama av Jean Anouilh.
22.00 Nyheter.
22.05 Radioskolan. The Taylors Again. Engelsk fortsättningskurs.
22.15 Biodags.
22.45—23.45 Musikalisk nattstudio. Te Deum laudamus — den ambrosianska lovsången.

Onsdag

Den 28 mars
PROGRAM 1

5.55 Vardagsmorgon.
6.00 Nyheter. Därefter: Grammofonmusik.
6.20 Morgonandakt av komminister Lars Olov Almgren.
6.30 Nyheter och väderlek. Därefter: Mantovanis orkester. Filmmusik.
7.00 Nyheter. Därefter: Andliga sånger på grammofon.
7.25 Almanackan.
7.30 Nyheter. Därefter: Marc-Antoine Charpentier. Pasdeloups kammarorkester.
7.40 Morgonandakt av stiftsadjunkt Harald Ohly.
8.00 Nyheter och väderlek.
8.15 Småbarnskvarten. Trollet som stoppade visor i säcken.
8.30—8.35 Vardagsmorgon.
10.15 Lätt på grammofon.
11.00 Nyheter och programläsning. Därefter: Musik under arbetet.
12.00 Klockspelet i Stadshustornet. Dagens dikt. Därefter: Lunchmusik.
12.20 Vår på Vången. Reportage från den årliga hingstpremieringen. (Östersund)
12.3012.30 Nyheter och väderlek. Därefter: Börsnoteringar och lätt på grammofon.
12.58 Tidssignal.
13.00 Skolradio. I händelsernas centrum — Algeriet.
13.25 Tonerna de gå...
14.00 För oss äldre. Tusensköna och sockeruddar på knyppeldynan. Ett besök hos Klara och Henry Johansson i Norrköping. Råd om knyppling får vi av förste hemslöjdskonsulent Eva Ljungkivst.
14.30 Nordisk ton med Göteborgs Symfoniorkester.
15.00 Riksronden.
15.10 Matinéteater. Antonios frestelse. Pjäs av Tor Hedberg.
16.05 Triangeln sjunger. Radiogosskörerna i Sverige, Norge och Danmark.
16.35 För flickor och pojkar. Brokiga bladet.
17.00 Nyheter. Sjörapport.
17.10 På väg på våg. Alf Halldin noterar nyheter på vårens båtutställningar.
17.30 Grammofonmusik.
18.20 Löpsedeln.
18.25 Meddelanden.
18.30 Nyheter. Dagens eko.
19.00 Nyheter och väderlek.
19.05 Tusenkampen. SM i allkunskap. Andra omgången.
20.000 Gammeldansens vänner. Tjo och tjim i Folkets Park i Borlänge.
20.40 Rent ut sagt. Ett program där allmänheten kan ställa överheten till svars.
21.10 Gert-Ove Andersson spelar populärt på piano.
21.20 Riksdagen i dag.
21.30 Journalen.
21.50 Väderlek.
22.00 Nyheter.
22.05 Moderna rytmer med Börje Fredriksons kvintett.
22.45—1.00 Melodiradion.

ONSDAG. Program 2:

6.00—18.15 Melodiradion.
7.00—8.00 Tips i tal och ton. Önskeskivor och goda råd för familjen presenteras av Arne Weise.
9.00—10.00 Lättlyssnat och lättlagat. Hilding Peterson bland skivor och tallrikar.
10.15—12.00 Sändningsuppehåll för översyn av sändarna.
12.00 Antes undring.
12.05 Det ska vi fira! Sickan Carlsson.
13.00 Tonerna de gå...
14.00—14.45 Tre vartk à la carte.
16.00 Suisa med X!
16.30—17.00 Roc 62. Skivor för ungdom.
17.55—18.00 Telefongåtan. Tävlingslek med sex siffror.
18.30 Nyheter. Dagens eko.
19.00 Nyheter och väderlek.
19.05 Radiopoeten.
1906 Med pommer och fiddla. Musik vid en medeltida bandManuskript: Jan Ling. kett.
19.35 "Var man skall ske rätt..." Justitiekanslersämbetet och dess nye innehavare Sten Rudholm presenteras av Lars-Eric Wänstrand.
20.00 Onsdagskonsert. Pianoafton med Hans Leygraf.
20.30 Mellanakt.
20.45 Onsdagskonsert.
21.20 Persikoglass och koloratur. Ett grammofonillustrerat kåseri om Nellie Melba av Bertil Widerberg.
22.00 Nyheter.
22.05 Folke Bernadotte på besøg i Frøslev-lejren. Kaptajn P. M. Wichmann Ryefelt berättar en episod i det danska koncentrationslägret.
22.30—23.45 Richard Wagner. Andra akten ur "Tannhäuser".

VECKANS SVENSKA TV.
TISDAG 27 mars:

10.00—10.25 Skol-TV. **Teater.** Teater i skolan II.
12.00—12.25 Skol-TV. **Kemin i vår tjänst.** Från trä till cellulosa.
12.30—12.55 Skol-TV. **Människokroppen.** Smittämnen och smittovägar.
16.30 **Flundrans långresa.** En sångsaga av Margit Holmberg.
16.40—16.50 **Pusselbiten.** Småstycken för smått folk
18.00—18.30 **Vi och vårt.** Speciellt för pojkar.
19.00—19.20 **Weére going to England.** Engelsk språkkurs med Ian Dunlop, Pamela Moore och Sydney Coulson.
19.30 **Aktuellt.**
20.00 **Otrogen u. p. a.** (Unfaithfully yours). Amerikansk långfilm från 1948.
21.35 **Teaterfolk.** Bilder från Stockholms Stadsteater.
22.05 ca **Kvällsnytt.**

ONSDAG 28 mars:

10.00—10.25 Skol-TV. **Kontakt med elektriciteten.** Magneter, stora o. små....
12.00—12.25 Skol-TV. **Teater.** Teater i skolan. II.
18.00 Från Skol-TV. **Möten med samhället.** Fullmäktige har beslutat.
18.30—19.00 Från Skol-TV. **Människokroppen.** Nerver.
19.30 **Aktuellt.**
20.00 **Det gamla marknadstältet** eller berättelsen om bl. a. lindanserskan, clownen, trollkonstnären, eldslukaren, damen utan underkropp och deras farande lif i ett första reportage av journalisten Gustaf Adolf Rosenberg vid Hallands Allehanda år 1904.
20.35 **Tjata inte på mig!** Synpunkter på ett vanligt uppfostringsproblem.
21.05 Amerikansk storstad. **Chicago.** En engelsmans första intryck av en amerikansk storstad av i dag. En dokumentärfilm av Dennis Mitchell.
22.05 ca **Kvällsnytt.**

VECKANS DANSKA TV.
Tisdag.

9.15—9.40 Skole-TV. 11.
17.00—17.30 TV-avisen for piger og drenge.
19.30 Skole-TV 10.
20.00 Aktuelt.
20.20 Omkring et flygel i Amsterdam.
20.50 Filmorientering.
21.20—21.45 Portrætskitser.

ONSDAG:

19.30 Engelsk i TV. (5).
20.00 Aktuellt.
20.20 Teknik og videnskab.
20.45 Den spanske time. (L'heure espagnole). Musikalsk komedie i en akt af Maurice Ravel. Radiosymfoniorkestret. Dirigent: Bruno Bartoletti
21.35 Et parti skak
22.25 Nyheder

Skolöverstyrelsen hyser betänkligheter mot det i riksdagen väckta förslaget att sänka minimiåldern för erhållandet av körkort för bil. Den vill dock inte motsätta sig en utredning. Ett av huvudmotiven är att komma tillrätta med ungdomsfylleriet. Även om den ifrågasatta åtgärden skulle medföra en förbättring av nykterhetstillståndet inom åldrarna 16—17 år, torde detta inte komma att uppväga de risker som innehav av körkort för bil hos 16-åringar medför bl. a. på grund av dessa ungdomars bristande mognad, understryker överstyrelsen.

ETT ORD PÅ VÄGEN

Luk. 11: 1—28.

Herre, lär oss att bedja. V. 1.

Det var då Jesus slutat sin bön som dessa ord sades. Det var så gripande att höra Frälsaren bedja, att de andra fick lust att lära därav.

Det är både intressant och uppbyggligt att lägga märke till hur Jesus bad. Särskilt Lukas berättar mycket om hans böneliv. Ju mer jag läser om detta, desto större längtan får jag att bedja: Herre, lär mig att bedja! Ty det är mycket svårt att bedja! Ty det är mycket svårt att bedja. Detta erfar jag kanske mest, när jag läser den bön Jesus lärde oss.

Den innehåller sju böner. De tre första gäller Guds rike. Den fjärde gäller vårt timliga väl, och de tre sista vårt andliga väl.

På detaa sätt skulle vi bedja, sade Jesus.

När jag jämför min bön med denna, blir jag mycket skamsen. Har Guds rike denna plats i din och min bön? Många av oss kretsar helst omkring oss själva och sätter den fjärde bönen både som numro ett och som numro två.

Egoismen är alltid stygg, men den är styggast när vi beder och befinner oss i Guds helgedom. Och den stjäl kraften ur vår bön.

När vår bön sätter Guds rike främst, ligger det ett löfte och väntar på oss: vi skall få allt det andra därjämte.

Det är gott även att den fjärde bönen kom med. Vi får nämna både smått och stort för Gud. Men om Guds rike sattes främst, skulle vi slippa bekymra oss så mycket för dagligt bröd. Gud har lovat att ge oss detta därjämte.

Vilken bra plats!

Skall vi våga slå oss ned där? Löftet skall hålla, och det är vår egen Fader, som bad oss komma. Många av oss går till Gud som till en fattigföreståndare. Vi känner oss som tiggare och tror, att Gud ger motströvigt. Det är synd att tänka så om honom. Han är din och min Fader. Därför skall vi säga: "Fader vår." Dessa ord öppnar himmelen och inger frimodighet i en syndares hjärta.

O, vilken ära,
för tanken alltför stor:
Hans barn må vara,
som i det höga bor.
— — —

Vi kan till tronen gå
och säga: Fader,
Ditt barn du hjälpa må.
Min Gud, hur ljuvt
det är att där få stå!

● **CLEMENT DAVIES DÖD.** Förre ledaren för brittiska liberala partiet Clement Davies avled på fredagskvällen, 78 år gammal.

● **MAO UPPGES VARA SJUK** Det kinesiska kommunistpartiets ledare, Mao Tse-tung, har inte visat sig offentligt på en månad och i vanligtvis välunderrättade kretsar uppges det att han är sjuk. Mao Tse-tung, som är född 1893, avgick som president vid 1959 års folkkongress.

Strängt privat.

LYCKERS

Av Anna Lorentz

(33)

Om han fått vara kvar på gården litet längre. Gå ut i skogen och se över egendomen. Men han måste hem för barnens skull, är rädd att något kan ha hänt dem, att de är oförsiktiga med elden när de är ensamma i huset. De är så fria och framfusiga, pojken och flickan. Inte lätta att få till lydnad. Moderna ungdomar som vill gå sin egen väg. Han vågar inte säga emot dem, brukar vara så god han kan, medgörlig, ge dem pengar.

Det är fel, förbannat fel, han vet det nu. Från sin egen far fick han ett arv: fordrande ord. Vad lämnar han åt sina barn, ingenting av själsstyrka att minnas. En stackare är han, en slav av tiden.

— Du kör sakta, vad grunnar du på?

Han rycker till vid hustruns ord, kastar en blick på mätaren. Sextio. Mot staden får han sträcka ut bättre.

— Väl det är över. Bestämde ni arvskiftet?

— Det får bli bouppteckning först.

— Nu står du på dig, så du får din rätt. Jag vill inte veta av något av sin vanliga slapphet. Du ska inte ge efter. Pontus behöver inte roffa åt sig saker och ting, han har nog redan.

— Det får vara rättvisa i allt. En ska för fan inte kräva mer än sin rätt.

Tore tar i, blir högstämd i tonen. Den tonen hatar Magda. Hon gör en grimas och blir trulig i ansiktet, tiger resten av vägen. Den dova, obehagliga tystnaden är mellan dem som den varit så många gånger förr.

När alla lämnat Lyckegården och Mari är alldeles ensam, erfar hon nästan en känsla av lättnad. Tyst är det och vemodigt att faderns plats är tom, men hon är ändå tacksam att allt är över. Kanske Martina hade rätt att en snabb död är en välsignad död. Far slapp plågas, behövde inte ligga på sjukläger, inte vissna av ålderns skröplighet. Det var en lycklig naturens ordning. Hon skulle inte sörja far.

Snarare värker det i bröstet för svägerskornas skull. Att bröderna enhälligt yttrat att gården bör säljar nu gör henne också ängslig och rädd. Hon har svarat undvikande, önskat få tid att tänka, det måste finnas en lösning så hon kan stanna kvar.

Att tänka hemmet rubbat vill hon inte. Hur skulle det se ut, utan möbler, fönster som saknade gardiner. Mattlösa golv, ödegårdsstämning när bohaget kom bort.

Grannfolket i Östregården har bett henne komma över där om nätterna. Detta har hon avböjt. Varför skulle hon vara rädd att sova ensam i gården? Hon har tänkt: Far stör mig inte. Det kommer inga spöken, inga gengångare. För resten om det finns något övernaturligt, skulle det vara vänskapligt. Ingenstans i världen är jag tryggare än här. Människor som ville henne illa känner hon inte till. Och om han kom, mannen som hennes tankar så gärna dröjer hos, skulle han komma som hennes allra bästa vän.

I dagarna som kommer är det en lisa för henne att hon har händerna fyllda med arbete. Hela huset skurar hon upp efter begravningen. Dukar och linnelakan tvättas, flera dussin handdukar går igenom samma procedur. I rummen blir det sommarfint. Vädret är dåligt med regnbyar och blåst, vårblåsten far över bygden.

När solen äntligen skiner till, får hon brått att hänga ut tvätten, det flaxar och smäller när vinden griper i tunga linnelakan.

Martina har också erbjudit sig att hjälpa till med uppstädningen, Gunhild har bett att få laga kläder om där finns någonting trasigt. Grannarnas välvilja rör henne. Men arbetet är en medicin, ett sätt att komma bort från oron.

När salen är renskurad, då borden fått vita, nymanglade dukar, sedan allt står på sin plats, är det helg i rummet. Doften av friskt skurgolv känner hon välgörande. En sådan lukt som endast uppstår när trä skurats rent med vatten och såpa. Mari står i dörröppningen och insuper lukten, tänker att i Pontus fina villa hade hon aldrig en sådan upplevelse. Där hängde det en airflaska på toaletten för att inte osunda dunster skulle sprida sig, och det luktade alltid likadant; alltid varmt rent, modernrent, men inte friskt rent. Så avundas hon inte brodern hans fina hus, är nöjd om hon får ha detta gamla kvar.

Men fastän hon är glad för rummens trivsamhet, kommer inte det vanliga goda lugnet till henne, det lugn som hon så ofta genomströmmats av när hon utfört ett arbete som hon är nöjd med. Hennes händer rättar till den lilla broderade duken under den blårosiga soppskålen, som står mitt på buffén. Den duken har en krans av små röda rosor i finaste korsstygn. Modern sydde den när hon satt i sin stol en gång. Satt trött i kroppen men med händerna flinka och arbetsvilliga.

Var det ett släktdrag att kvinnorna blev sjukliga och åldrade i förtid, hade förvärkta lemmar och satt där med handarbeten? Är hon av en svag kvinnoslät?

Eller var de överansträngda i förtid, barnlagda och tagna i krafterna? Mor hade slitit ut sig, det visste hon, kanske mormodern också.

Mari minns sin mormor. En liten kutryggig gumma med krokiga armar och händer hopkrympta till små mjuka bollar med korta fingrar. Men med de händerna arbetade hon, virkade och sydde. Mormors stora sidenlapptäcke ligger bevarat i vindskistan, ett riktigt konstverk. Ett täcke som Mari aldrig nänns använda men som hon i sina hemliga drömmar tänkt skulle bli brudtäcke.

Om hon skulle se på det, syna täcket så det inte tagit skada i sin förvaringskista. Hon lyfter locket, tar upp papperet och vecklar ut täcket. Försiktigt breder hon det på vindsgolvet. Blått är bottenfärgen, varje hörna är en stor fyrkant med en ljusblå blomma i mitten, sedan är olikfärgade lappar sammanfogade i mittstycket. Som ett ljust sommarmoln är täcket, blåvitt med de mörkare hörnpartierna i vacker kontrast.

Hon måste varit konstnärinna, mormor, med sinne för färger och mönster. Detta var ett arvegods att akta och glädjas över. Det är ju Maris, hon fick der redan som barn, stod vid mormors stol och hörde den gamla säga:

— Gullunge, du ska ha det här, när du blir stor och gifter dig.

En förkrympt hand strök flickans gula lockar, gamla ögon fick tårar.

Mari minns och får tårar själv i ögonen. Hon går runt i hela gården, plockar bland sakerna och synar. Så mycket här finns, så otroligt mycket att dela eller sälja. Kistorna är fulla, skåpen har saker på varenda hylla. Det finns koppar-, tenn- och mässingssaker. Allt sådant som en bondfamilj använde i sitt dagliga liv för hundrade år sedan.

Detta är dyrgripar för en lysten auktionspublik. Mari har varit på auktion ibland så hon vet. Men det får inte bli så, hon vill inte. Det måste finnas en utväg.

Vid allt här är hon bunden med tusen osynliga trådar. Skärs de av, tas kanske kraften ifrån henne. Hon är bestämt för gammal att planteras om. Här har hon sitt liv. En gång hatade hon bröderna som med sina öden betämde även för henne. Som enda flickan var hon bunden vid kvinnoplikterna här hemma. Då hade hon önskat sig fri, velat fara bort. Men det var bara inom henne det slet i fjättrarna, hon stod aldrig upp inför de andra och beklagade sig, gick tyst och tålig och gjorde sin plikt och hoppades att något skulle hända en dag som gav henne lyckan. Och hennes hjärta längtade efter kärlek, men ingen visste det, ingen enda.

När huset är uppstädat och det ännu inte är väder för utesysslor, blir hon mer spänd och orolig. Kunde hon gå till Hans eller sända hälsning att han är välkommen. Varför väntar hon, han kommer väl inte utan hennes bud. Är hon så hämmad av generationers krav att hon inte vågar? Varför tänker hon på vad grannar och släkt skall säga, varför är hon inte fri nu?

(Forts)

ANNONSER
är
NYHETER
och dem finner Ni i
LA OLMS TIDNING

LAHOLMS TIDNING

TISDAGEN DEN 27 MARS 1962

SKROT
av alla slag samt metall, lump och pappersavfall uppköpes till högsta dagspris. Köper även skrotbilar.
Begagnat järn, balk, räls, plåt m. m. säljes.
OLLE PALSSONS SKROTAFFÄR
Lilla Tjärby. Tel. Laholm 10990

Flottan på väg till Algeriet
OAS-demonstrationer slås ned

ALGER (TT-AFP) En skur av kulor gjorde på måndagen slut på en europeisk demonstration i Alger nästan innan den hade börjat. Demonstrationen hade beordrats av OAS och riktade sig emot att stadsdelen Bab-El-Oued — OAS' högborg i staden — hade isolerats.

Antalet dödsoffer uppges officiellt vara 26, men enligt inofficiella uppgifter uppgår det till 35. Över 150 sårade har lagts in på sjukhus.

Skottlossningen pågick i ca 10 minuter. Lydande ordern från OAS hade flera tusen människor samlats på gatorna kring Plateau de Gleires för att ta sig upp på platån och därifrån försöka storma in i Bab-El-Oued. Enligt instruktionerna kom demonstranterna obeväpnade och bärande franska flaggor. Man såg många kvinnor som tagit barn med sig.

På två ställen lyckades demonstranterna bryta sig igenom avspärrningarna, men strax därefter small de första skotten, och demonstranterna sprang åt alla håll. När sedan en helikopter började släppa ner tårgasbomber blev paniken fullständig. Under vilka skrik rusade människorna åt alla håll, de försökte slå in dörrar för att ta sig in i husen eller kastade sig platt på marken.

Det var omöjligt att avgöra, varifrån de första skotten kom, men de franska trupperna förlorade enligt uppgift bara två man, av vilka den ene stupade och den andre sårades.

En fruktansvärd trängsel rådde under paniken. Många människor tappade skorna och man såg herrar som bara hade ett byxben kvar. På trottoarerna låg döda och sårade. Skärande skrik från vettskrämda kvinnor blandade sig med knattret från gevär och k-pister.

När skottlossningen upphört följde några ögonblicks djup tystnad. Så hördes i fjärran sirentjut från ambulanser. De närmade sig alltmer och följdes av jeepar, personbilar och lastbilar, och inom kort arbetades det febrilt på att föra de sårade till sjukhus och transportera bort de döda.

Från Oran meddelades på måndagseftermiddagen att en av franska flottans snabbgående torpedbåtar, Gustav Zede, och fyra snabba eskortfartyg, anlänt till hamnen i Mers-El-Kebir i närheten av staden. Man tror att fler fartyg ur medelhavsflottan är att vänta på tisdagen.

Européerna i Alger hade svårt för att få in sina livsmedelstransporter över den barriär av taggtråd franska polisen byggt runt den avspärrade europeiska stadsdelen.

Intet nytt från Geneve

GENEVE (TT-Reuter)

Måndagens session på nedrustningskonferensen blev helt kort — den varade blott en kvart varefter förhandlingarna ajournerades till tisdagen.

Orsaken var meddelandet om att generalsekreterare U Thants personlige representant vid Genevekonferensen T G Narayanan, Indien, hade avlidit natten till måndagen drabbad av en hjärtattack.

Vid sessionens öppnande, där polske utrikesministern Rapacki fungerade som ordförande, hölls korta minnesanföranden av denne samt de tre storas utrikesministrar Rusk (USA), lord Home (England) och Gromyko (Sovjetunionen).

Narayanan, född 1911, var biträdande generalsekreterare med uppgift att handlägga politiska frågor samt angelägenheter rörande säkerhetsrådet. Han var dessutom U Thants personlige rådgivare i nedrustningsfrågor.

Inget annat land har bett få döma EICHMANN

— När tredje riket störtade i ruiner hade Eichmann vunnit sitt krig — massakern på de europeiska judarna, sade Israels riksåklagare Gideon Hausner på måndagen inför Israels högsta domstol, som behandlar Eichmanns överklagande av dödsdomen.

Hausner bad domstolen att inte ta någon hänsyn till försvarets argument, "som bara är avsedda att fördröja rättvisan och domens verkställighet". Med anledning av försvarets påstående att Eichmann inte kunde dömas i Israel därför att han förts dit på illegalt sätt sade Hausner att detta var en ovidkommande sak.

— Han är en flykting undan rättvisan i 18 länder av vilka samtliga har rätt att rannsaka honom, men inget land har större rätt härvidlag än Israel. Inget annat land har heller gjort anspråk på rätten att rannsaka honom — inte ens Västtyskland.

För att bevisa att Eichmann ingalunda varit någon obetydlig kugge i maskineriet citerade Hausner följande ord ur den dagbok som förts av Hitlers ställföreträdare Rudolf Hess:

"Man kan inte säga något om utrotningslägren utan att nämna namnet Eichmann. Han var övertygad om att han kunde biologiskt utplåna de europeiska judarna på ett sådant sätt att judenheten aldrig skulle hämta sig efter detta slag"

Förhandlingarna ajournerades till tisdagen.

Raggare rammade och välte polisbil

ENKÖPING (TT)

Två poliser — 29-årige poliskonstapeln Paul Eriksson och 39-årige förste poliskonstapeln Claes-Olof Sundell — skadades och fick föras till sjukhus sedan de tidigt på måndagsmorgonen under en polisbiljakt efter en raggarbil påkörts av denna och vält på Riksväg 12 strax utanför Enköping. Ingen av poliserna skadades allvarligt och fick senare lämna sjukhuset.

De två poliserna hade under sin patrulltjänst upptäckt en bil med tre ynglingar utanför en bilfirma i Enköping. De beslöt att göra en kontroll, men då ynglingarna observerade poliserna satte de fart och började åka omkring på gatorna varefter de fortsatte ut på riksvägen mot Stockholm. Vid Skolsta en bit utanför staden saktade de in. Konstaplarna i polisbilen trodde att ynglingarna skulle stanna varför de körde ut på höger sida. När polisbilen kommit upp jämsides med raggarbilen ökade denna hastigt farten och rammade polisbilen. Kollisionen blev så häftig att polisbilen slog runt ett helt varv och blev stående på hjulen vid sidan av vägen.

Raggarbilen fick märkligt nog inte större skador än att den kunde fortsätta.

De två poliserna skars sönder av splitter i ansiktet och fördes till sjukhus, vilket de dock fick lämna sedan skadorna setts om.

Ännu vid 7.30-tiden på måndagsmorgonen hade man inga spår efter de tre ynglingarna. Larm har gått ut till närliggande distrikt och spärrar har ordnats.

Vanvård på landstingets SJUKHEM

STOCKHOLM (TT)

Förste provinsialläkaren i Jönköpings län dr S Arfwidson har vid en inspektion av landstingets sjukhem för långvarigt kroppssjuka i Huskvarna konstaterat att medicinsk vanvård förekommer vid hemmet. Han gör också en del andra erinringar mot förhållandena där.

Vid inspektionen konstaterades, att en 58-årig man med resttillstånd efter en hjärnblödning hade kontrakturer i handen. Detta är medicinskt fel och kan inte godtas från behandlingssynpunkt, understryker dr Arfwidson. Patienten sade sig få massage och sjukgymnastik c:a 10 minuter 1 à 2 gånger per vecka.

Direktionen för sjukhemmet anser för sin del att det inte finns några belägg för riktigheten i något fall av rapporten gjorda insinuationer om medicinsk vanvård av patienterna.

Ärendet har nu av landstingets sjukvårdsstyrelse underställts medicinalstyrelsen för den åtgärd ämbetsverket finner påkallad.

Kung Frederik fick tackgåva av judarna

KÖPENHAMN (TT-RB)

Kung Frederik mottog på måndagen en check på 10.000 dollar från representanter för den speciella judiska organisation som fördelar de västtyska skadestånden till nazismens judiska offer

Checken överlämnades som ett "bevis på den djupa tacksamhet som världens judar känner för danskarnas utomordentliga insats för att rädda sina judiska medborgare under den nazistiska ockupationen".

På uppdrag av amerikanska ambassaden i Bonn har American Express Companys filial i Frankfurt sänt ut ett 40 sidigt bildreportage om Berlin och den senaste tiden händelseutveckling där Broschyren, som fått en upplaga på 2,3 miljoner, har sänts till 30 länder i Afrika, Sydamerika samt mellersta och Fjärran Östern.

OAS-ledare gripen i Oran
Fördes omedelbart till Paris

ORAN. (TT—Reuter) 56-årige ex-generalen Edmond Jouhaud, den näst högste ledaren inom OAS, som greps på söndagen tillsammans med tolv av sina närmaste medarbetare, flögs på måndagen till Paris och hålls nu isolerad i Santé-fängelset. OAS gjorde på söndagskvällen ett förtvivlat försök att befria Jouhaud genom ett anfall mot den gendarmeriförläggning där han hölls fängslad. Anfallet slogs tillbaka, men under eldstriderna dödades en officer och 18 gendarmer, medan en marinlöjtnant sårades.

Jouhaud och Camelin arresterades mellan kl 19 och 20 på söndagskvällen i ett hus vid Boulevard Front du Mer i östra delen av Oran. Huset hade stått under bevakning sedan en tid och det hade genomsökts av säkerhetspolis endast en kort stund innan exgeneralen påträffades där.

Ex-general Jouhaud, som är f d flygofficer, dömdes till döden i sin frånvaro för sin medverkan i aprilkuppen i Alger förra året. Tillsammans med ex-general Salan, som också han dömdes till döden i sin frånvaro, gick Jouhaud under jorden och bildade den hemliga arméorganisationen — OAS. Därefter antas Jouhaud ha tillbringat sin mesta tid i trakten av Oran och han har också hållit en mängd tal vid OAS' piratsändare.

OAS gjorde enligt Reuter ett desperat försök att rädda sin ledare genom att gå till anfall mot den gendarmeriförläggning dit Jouhaud förts i avvaktan på transporten till Frankrike. En gendarmerieofficer dödades och 18 gendarmer och en marinofficer sårades när trupperna i förläggningen slog tillbaka OAS-anfallet.

Nyheten om Jouhauds arrestering hemlighölls tills han hade flugits över till Paris i syfte att undvika eventuella "räddningsoperationer" från OAS sida. I Alger tillkännagavs nyheten av den statsägda radion först sedan Jouhaud placerats bakom lås och bom i Santéfängelset.

MÅNGA OAS-MÄN TILLFÅNGATAGNA

Gripandet av Jouhaud är den franska regeringens största seger över OAS sedan organisationen inledde sin våldskampanj för nästan ett år sedan. En mängd OAS-män, till största delen lejda mördare, desertörer ut främlingslegionen och förövare av sprängattentat, har visserligen arresterats de senaste månaderna men Jouhaud var den förste av de verkligt ledande OAS-männen som föll i myndigheternas händer. Det finns nu endast två ex-generaler kvar i OAS-ledningen, Salan och Gardy.

När Salan år 1958 blev generaldelegat i Algeriet övertog Jouhaud posten som chef för de militära operationerna. Han återkallades till Paris i sept 1958 och utnämndes till flygvapenchef. I maj 1960 blev han generalinspektör. I oktober samma år avgick han med förtidspension.

När Jouhaud greps bar han civila kläder. Han hade anlagt mustasch och bar dessutom lösskägg. Han hade också falska identitetspapper, som var utställda i namnet Angelbert.

Hundratals poliser deltog i aktionen mot Boulevard Front de Mer nr 15, den skyskrapa på 17 våningar där Jouhaud greps. Byggnaden omringades först av polistrupper och dansarbilar. Sedan genomsöktes den våning för våning.

Jouhaud påträffades i B-flygeln på fjortonde våningen. Det stod "Raymond" på dörren. Trots exgeneralens förklädnad lät poliserna inte lura sig av hans identitetspapper, och så småningom kunde han identifieras tack vare ett fotografi.

Många journalister tror sig ha sett Jouhaud under söndagens gatustrider. Han uppges ha lett striderna i kamouflerad stridsuniform med OAS-emblemet.

Samtidigt med Jouhaud arresterades också f d majoren Camelin, som i fjol frikändes av en militärdomstol i Paris, där han anklagats för att tillhöra OAS-organisationen i Frankrike. Dessutom greps en officer vid namn Jourdain samt Jouhauds sekreterare, mademoiselle Raymond.

Den tillfångatagne generalen Edm Jouhaud.

På måndagen hölls en konferens i franska justitiedepartementet för att diskutera vilka åtgärder som bör vidtas med anledning av Jouhauds infångande. Troligen ställs ex-generalen inom kort inför rätta för att rannsakas av en speciell militärdomstol.

Omedelbart efter det att nyheten om Jouhauds arrestering offentliggjorts tillkännagav OAS att exgeneral Paul Gardy har efterträtt Jouhaud som OAS' chef i västra Algeriet.

Låg sanslös 18 tim på kontor
Hade slagits ned av rånare

STOCKHOLM (TT)

En 29-årig fru har legat halvt medvetslös och omtöcknad i 18 timmar sedan hon vid 13-tiden på söndagen överfölls av två män på sin makes kontor på Linnegatan där hon satt och arbetade ensam. Hon upptäcktes vid 7-tiden på måndagsmorgonen och fördes till sjukhus för undersökning.

Kvinnan har berättat att två män kom in på kontoret och uppträdde påstridigt. De förklarade att de var ute efter pengar. Sedan fick hon ett par slag i ansiktet och minns sedan inte så mycket mer. Hon har stundtals varit medvetslös under hela tiden.

Orsaken till att kvinnan inte upptäcktes tidigare var att hennes man under söndagen var ute på landet. Han kom inte hem förrän sent på söndagskvällen. Han misstänkte inte heller då något särskilt eftersom han visste att hans fru skulle gå på bio med en väninna.

När kvinnan hittades på måndagsmorgonen hade hon en svullnad i vänstra delen av ansiktet. Det torde inte vara någon fara för hennes liv.

Man har ännu inte konstaterat om någonting har stulits på kontoret.

Några spår efter strid finns inte i lokalen och inte heller några andra spår efter våldsmännen.

Parets hustru hatar boxning

Lucy Paret, maka till den skadade welterviktsboxaren Benny Kid Paret, sade på måndagen att hon hatar boxning. Men hon tillade att hon inte tror att det skall sättas stopp för den.

— Det är så många män som har boxning som levebröd, fortsatte hon. De har kanske familjer att försörja. Om min man inte skadats, skulle han säkert ha fortsatt i ringen. Boxning är hans yrke och det enda han är hemmastadd i. Samma är fallet med flertalet av hans kolleger.

Köpenhamnsvecka kostade ung bedragare 12.000 kr

GÖTEBORG (TT)

En vecka i Köpenhamn kostade 12.000 kr för en 20-årig yngling från Göteborg. Han bjöd flott sina vänner, två flickor i 20-årsåldern och en 21-årig diversearbetare, och vart de kom spelades "Let's twist again" — det såg 20-åringen till för han hade ju gott om pengar. Han hade nämligen lurat sin arbetsgivare på 21.000 kr innan han försvann från Göteborg och pengarna räckte både till fartåk och en "oförglömlig" vecka i Köpenhamn.

Till slut blandade sig emellertid polisen i leken. Ynglingen kom hem efter köpenhamnsfärden, började arbeta igen sedan han erkänt att han på en falsk check skrivit ut 1.500 kr i firmainnehavarens namn. När ytterligare en check på 20.000 kr dök upp i historien gick emellertid arbetsgivaren till polisen och 20-åringen greps tillsammans med den 21-årige diversearbetaren.

Historien började med att 20-åringen ansåg sig underbetald. Han stal därför en check hos arbetsgivaren, som han stämplade och skrev ut på 1.500 kr. Pengarna fick han ut på bank utan svårighet — han var ju känd som firmans bankbud.

1.500 kr ansåg han emellertid inte tillräckligt. Några dagar senare stal han ytterligare en check och tog nu ut 20.000 kr genom att förfalska arbetsgivarens namn.

Saken upptäcktes emellertid inte. Ynglingen arbetade som vanligt några dagar men så plötsligt sjukanmälde han sig. På ett kafé i Gårda mötte han sina vänner och tillsammans kom de överens om att göra turen till Köpenhamn i 20-åringens nyinköpta fartåk.

Fyra kvällar festade sällskapet om i den danska huvudstaden. Sedan orkade inte flickorna med mera och diversearbetaren var vänlig nog att följa dem till Göteborg. 20-åringen betalade med 400 kr sina vänners resa hem. Själv fortsatte han festandet.

De båda flickorna tycks inte ha gjort sig skyldiga till något brottsligt — de säger sig ha varit i god tro — men 21-åringen har häleri åtal att vänta. 20-åringen begärdes på måndagen häktad för grovt bedrägeri medelst urkundsförfalskning.

Sex familjer flydde väst
Lämnade hus och hem

HOF, VSTTYSKLAND
(TT-DPA)

Sex familjer på tillsammans 32 personer från den lilla byn Klein-Lichtenhain i Thüringen i Östtyskland lämnade under veckohelgen hus och hem i sticket och begav sig till den bayerska byn Kleintettau och bad om asyl.

Familjerna bodde i tre gårdar på ett område som visserligen ligger i Östtyskland, men som liksom en kil skjuter in på bayerskt område. De kände sig också som medborgare i Västtyskland och röstade vid valen alltid i Kleintettau.

Då plötsligt en grupp soldater ur den östtyska armén dök upp sköt en patrull västtyska gränsvakter tre skott för att varna de sex familjerna. De östtyska soldaterna drog sig omedelbart tillbaka. Familjerna lämnade då gårdarna och drev också över sin boskap till västtyskt område.

Man förmodar att de östtyska myndigheterna kommer att riva de utrymda husen.

Östtysk fäktare hoppade av i Halmstad

I samband med de internationella fäkttävlingarna i Halmstad i lördags och söndags har en av de deltagande herrarna i den östtyska truppen passat på att hoppa av. Han deltog i lördagens tävlingar samt även i ett samkväm, som hölls på lördagskvällen. På söndagen försvann han emellertid från det hotell där truppen var inkvarterad. Östtyskarna återvände på måndagen utan den försvunne medlemmen av truppen. Han har efter allt att döma föredragit att stanna kvar i Sverige när kamraterna reste hem.

Tarschys har fel säger ryssrabbin

MOSKVA (TT-APN)

Det måste vara ett missförstånd, eller också är docent Tarschys felinformerad, säger överrabbinen i Moskva, Jehude-Leib Levin, i ett uttalande för APN, med anledning av docent Tarschys påstående i Sveriges radio-TV att myndigheterna i Sovjetunionen förbjudit judarna där att baka osyrat bröd till pesachhögtiden.

— Ingen i Sovjetunionen har någonsin förbjudit framställning av osyrat bröd och ingen tänker göra det, framhåller rabbinen. Det finns bara en tänkbar orsak till missförståndet, fortsätter han, och det är att det bageri som enligt en överenskommelse med den judiska församlingen tillverkar det osyrade brödet f n är under ombyggnad.

— Om detta är sant är jag mycket glad, kommenterar docent Tarschys meddelandet från Moskva.

15 mån. flicka skållad av kokande vatten

UDDEVALLA (TT)

Med ett par handflatestora brännskador på bröstet infördes tidigt på måndagsmorgonen en 15 månader gammal flicka från Uddevalla till stadens lasarett.

Flickan hade i ett obevakat ögonblick lyckats nå upp till en kastrull med kokande vatten, som stod på spisen. Innan modern hann ingripa, hade barnet tippat innehållet i kastrullen över sig och skållats på bröstet.

Jourhavande läkare uppgav på förmiddagen att flickan efter omständigheterna mår ganska bra. Brännsåren är av andra graden, men inte livshotande. Ännu kan man inte säga om skadorna skall fördjupas.

Små-TT

Påven Johannes har i ett telegram till ärkesbiskopen av Alger, monsignor Leon Duval, vädjat om "slut på brödrastriderna i Algeriet". Han har samtidigt sänt ärkebiskopen och de hårt drabbade familjerna där sin apostoliska välsignelse.

— — —

Före årets slut kommer värnpliktstiden i Frankrike att reduceras till 24 månader från nuvarande 28, enligt en officiell kommuniké. Under första halvåret 1963 skall den sänkas ytterligare till 18 månader, den normala tjänstgöringstiden innan den förlängdes som följd av kriget i Algeriet.

Väderbiten

Sydostliga vindar råder över Götaland och omgivande farvatten. Ett lågtryckcentrum över mellersta Nordsjön förskjutes till Danmark och sedan långsamt vidare österut. Klart och kallt väder råder alltjämt i större delen av norra och mellersta Norrland.

Utsikter: Måttlig vind omkring ost. Flerstädes något snö eller snöblandat regn. Något över noll grader under dagen. Kattegatt: Frisk till hård bris omkring sydost. Något regn eller snöblandat regn

För onsdagen: Vind mellan nordost och nordväst. Enstaka byar av snö eller snöblandat regn, huvudsakligen i de östra delarna. Ingen större temperaturförändring.